Opening 1. de lange hoek opening

1. 31-26 20-25

2.37-31 14-20

3.32-27 17x37

4.41x32 16-21 Zwart slaat nu de lange hoek van wit eruit,

5.26x17 12x41 karakteristiek voor deze opening.

6.46x37

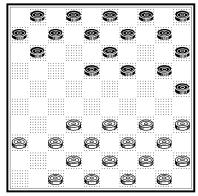

diagram 1

Nu heeft zwart de keus uit twee zetten 6.7-12(1) of 11-16(2). Kiest zwart voor 6.7-12(1), dan kan wit vervolgen met 7.33-28(1-a), 37-31(1-b), 36-31(1-c) of 34-30(1-d). We zullen ze alle vier bekijken.

Na 7.33-28(1-a) is de stand als volgt

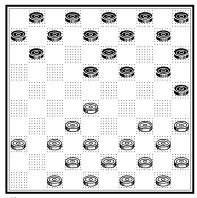

diagram 2

Niet goed zijn

7. 18-22 en 7. 11-17 8.28x17 12x21 8.28-23 13x31 9.36-31 21x41 9.36x7 2x11

10.37x46 en wit staat 10.34-30 etc. en wit komt op voorsprong. uitstekend.

```
Na 7. .... 19-24
8.34x14 10x19 (of 4x24)
9.28-22 18x27
10.32x21 11x31
11.37x26 komt wit heel mooi uit de opening.
```

Zwart zal dus kiezen voor 7.11-16.

```
8.34-30 25x34
9.39x30 20-25? dus 9. .... 18-22
10.28-23 13x31 10.28x17 12x21
11.37x26 25x34 11.30-24 19x30 of 11.36-31 21x41
12.44x22 etc. 12.35x24 20x29 12.37x46 19-24
13.32-28 29x27 13.30x19 13x24
14.37x26 met evenwicht in beide varianten.
```

Verrassend is echter dat wit na 9 **2-7**, een zet van **Hiele Walinga**, bijna altijd op achterstand komt. Zo heeft wit na bijvoorbeeld 10.44-39 7-11

11.39-33 11-17 geen goede zet meer.

Slechts 11.50-44 lijkt te kunnen.

Wit is dus verplicht om op de negende zet overdwars te slaan 9.33x35. Voor zwart vallen nu te overwegen 9.20-25(1), 19-24(2) en 18-23(3).

De stand na 9. 20-25(1)

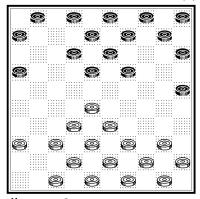

diagram 3

Wit kan vervolgen met 10.40-34, met als bedoeling overdwars af te ruilen.

Zwart antwoordt met

14.33-29 24x33

15.32x34 met een gelijkwaardige stand

```
10. ..... 18-22(1-1)
11.28x17 12x21
12.36-31 21x41
13.37x46 en later kan wit alsnog overdwars afruilen, met een goede stand als gevolg Daarom lijkt voor zwart beter
10. ..... 19-24(1-2)
11.34x14 9x20 met als mogelijk vervolg
12.36-31 18-23 (beter is 12. ....1-7, dreigt 18-22, waarna wit moet spelen 13.31-27)
13.28x19 13x24
```

Zwart kan ook kiezen voor 9.19-24(2)

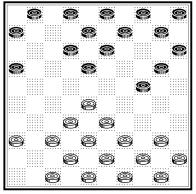

diagram 4

Een mogelijk vervolg is

10.40-34 9-14 (voor 20-25 zie hierboven)

11.34-29 24-30

12.45-40 1-7

13.40-34 20-25

Tenslotte is ook nog mogelijk 9.18-23(3)

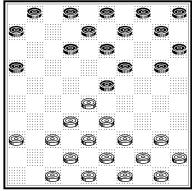

diagram 5

Met als mogelijke voortzetting

 10.40-35
 12-18

 11.35-30
 20x40
 dus11.39-34
 20-25
 of 11.36-31
 18-22

 12.44x35
 18-22
 12.37-31
 25-30
 12.32x25
 23x21

 13.32x14
 23x41
 13.35x22
 18x40
 en ook nu staat

 14.14x23
 maar zwart staat weer beter
 zwart beter

Na 11.37-31 20-25 (met als bedoeling 25-30 etc.)

12.35-30 25x34

13.33x35 lijkt er voor wit goed tegenspel mogelijk.

De tweede voortzetting van wit op de zevende zet is 7.37-31(1-b). Meestal vervolgt zwart nu met 7.11-16

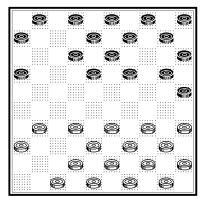

diagram 6

Niet goed	is 8.32-27, want er volgt	Een mogelijk vervolg is 8.31-26	16-21
8	25-30	9.21x17	18x16
9.34x23	18x29	10.36-31	12-17
10.39x19	9x29	11.42-37	17-21
11.33x24	13-19	12.31x11	16x7
12.24x11	6x46	13.37-31	7-11
		14.47-41	11-16
		15.41-36	

Het is echter de vraag of wit genoeg materiaal in zijn lange hoek heeft.

```
Ook kan 8.47-41 1-7 11.35-30 25x34
9.41-37 19-24 12.39x10 5x14
10.34x14 10x19
```

Nog een mogelijkheid is 8.42-37, met als antwoord van zwart 1-7 of 2-7.

```
8. .....
           1-7
                 of 8. .....
                               2-7
9.31-26
          16-21
                    9.32-27 18-22
10.26x17 18x16
                    10.27x18 8x28 (19x17 vereenvoudigt)
11.37-31 12-17
                    11.33x11 1x32
12.32-28
                    12.38x27 16-21
                    13.27x16 6x46
                    14.47-42 (er dreigt 42-37 en 24-30)
                    14. ..... 19-24 (wat anders?)
                    15.34x12 25-30
                    16.35x24 20x29
                    17.39x19 46x11
                    18.42-38 11-7 (de enige veilige plek)
                    19.38-32 7-23 (verplicht)
                    20.43-38 23x39
                    21.40x38 en wit lijkt door te kunnen stoten naar een dam op
                              zwarts open rechterflank!
```

In plaats van 7.11-16, kan zwart ook kiezen voor 7.19-24 8.34x14 10x19 (anders ruilt wit overdwars af) 9.40-34 of 9.35-30 25x34 10.39x10 5x14 11.44-39

met in beide gevallen een evenwichtige stand.

De derde voortzetting is 7.**36-31**(1-c), een zet van **J.D.Tolsma**. Zwart kan antwoorden met 11-16, maar beter is om te kiezen voor 19-24.

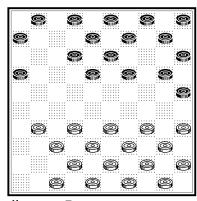

diagram 7

Wit speelt nu 8.31-27, waarop 16-21 het beste antwoord is.

8. 16-21

9.27x16 6x26

10.32-28 19-24 (12-17 en 2-7 zijn niet goed, om 28-23 etc.

En ook 20-24 etc. is niet goed, want later kan wit middels 35-30 voorkomen.)

1-5

11.34x14 4x24 (dreigt 25-30) Beter voor zwart is 11.10x19, want de dreiging

12.28-22 12x41 12.....25-30 is voor wit niet goed te pareren.

13.47x16 (dreigt 33-29)

	(O -	/
13	10-14	Theorie van J.D.Tolsma is
14.40-34	2-7	13 24-30
15.45-40	25x45	14.35x24 25x23
16.33-29	24x35	15.16-11 1x21
17.42-37	45x34	16.33-29 23x34
18.44x11	1x21	17.44x24 20x29
19.16x27	wit beter	18.39x26 en wit wint

Wit kan in deze variant beter kiezen voor 10.34-30 25x34 11.39x30, waarna zwart kan vervolgen met 11.1-7 of 20-25 en er dan na 12.44-39 een evenwichtige stand ontstaat.

Kiest zwart niet 8.16-21, dan zal de partij min of meer tot evenwicht komen. Bijv.

-	LIOST Z II a	at met o	10 21, 40	m zar ac par	cij iiiiii Oi i	neer tot ev	OII WI OII C ILO	
8	3	19-24	8	2-7	8	1-7	8	12-17
ç	9.34x14	10x19	9.34-30	25x34	9.27x16	6x26	9.27x7	1x12
]	10.35-30	25x34	10.39x30	12-17	10.32x21		10.34-30	25x34
1	11.39x10	5x14	11.30-25	10-14			11.39x30	
1	12.33-29	19x39	12.33-29	of				
1	13.43x34	12-17	10	20-25				
]	14.27x7	2x11	11.44-39					

```
Na 10.32-28 1-7 speelt wit
11.28-23 19x28 of 11. .... 18x29
12.33x22 12x41 12.34x14 10x19 (of 4x24) en wit staat goed
13.47x16
```

waarbij zwart op moet passen voor 34-30, 44x24 etc.

```
10. .....
         1-6
11.37-32 2-7? (28-23 en later 34-30 etc.)
11. ..... 9-14? (28-22 en later 34-30 etc.)
11. ..... 12-17? (34-30 etc.)
11. .....
         18-22
12.28x17 12x21
13.34-30 25x34
14.40x29 21-27
                   beter voor zwart is 14. .... 26-31
15.32x21 26x17
                                      15.29-23 19x37
                                      16.38x16 6x26
16.29-23 19x28
17.33x11 6x17
18.38-32
```

Wit kan ook kiezen voor 8.47-41. Deze zet is voor het eerst gespeeld door **C. Posthumus** van Wolsum.

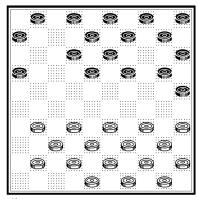

diagram 8

```
Zwart kan nu kiezen uit 8. ....1-7(1), 2-7(2) of 19-24(3).
8. .....
           1-7(1)
9.41-36
           19-24
10.34x14 10x19
11.40-34 5-10
12.33-29 18-23 (10-14 kan niet om 45-40,29-23 etc.)
13.29x18 19x17
8. .....
          2-7(2)
          7-11 en wit kan vereenvoudigen middels
9.41-36
10.34-30 25x34
11.44x24 19x30 (zwart zal echter kiezen voor 11....20x29 etc.)
12.35x24 20x29
13.39x17 12x41
14.36x47 en wit staat goed.
```

```
8. ..... 19-24(3)
9.34x14 10x19
10.40-34 4-10
11.44-40 19-24
12.34x14 10x19
```

Nu kan wit niet 40-34 spelen om 19-24, 5-10,18-23 etc.

Tenslotte is nog mogelijk voor wit 7.34-30 (1-d)

Dit is de **Jan Bruinsma-variant**, die is genoemd naar de beroemde kampioen uit Witmarsum en al in de negentiende eeuw gespeeld werd

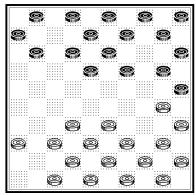

diagram 9

7	25x34			
8.44x24	20x29	of	8.39x30	20-25
9.33x24	19x30		9.44-39	25x34
10.35x24			10.39x30	11-16
			of	12-17

Hierbij moet opgemerkt worden dat zwart in deze variant gunstig kan afruilen als eerder gespeeld is 6.11-16 en niet 7-12.

Zwart kan namelijk spelen 10.10-14 en dan kan wit de afruil overdwars middels 11.18-22 niet voorkomen

Terug naar het begin van de theorie van de 'lange-hoek opening'. In plaats van 6.7-12(1), kan zwart ook spelen 11-16(2).

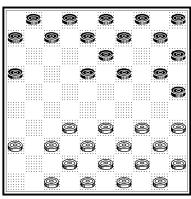

diagram 10

Voor wit is to overwegen 7.33-28(2-a), 37-31(2-b), 36-31(2-c), 47-41(2-d) of 34-30(2-e).

```
dus 7. ....7-12 zie variant 1-a
7.33-28(2-a) 7-11?
8.34-30
           25x34
9.44x24
           20x27
10.37x17 11x22
11.32x12
           8x17
7.37-31(2-b) 7-12 zie variant 1-b
7.36-31(2-c) 7-12 zie variant 1-c
of
7. . . . . . . .
           7-11
Wit kan nu kiezen voor
8.47-41
           2-7
9.41-36
          11-17
10.31-26 7-11
                 of 10.33-29? 10-14 en altijd schijfverlies voor wit
11.33-29 10-14
                      10.34-30 25x34
niet goed is
                      11.39x30 7-11
                      12.30-25? 19-23
12.29-23 13x31
13.36x7 11x2
                      13.25x21 16x47
14.37-31 etc.
                      14.33x2
                                18-22
                      15.48x46 22-27
of
                      16.2x16
                                  6x28
8.31-27
           2-7
9.33-28 (dreigt 27-21)
          18-22 (7-12 kan niet om 28-23 en 34-30)
9. . . . . .
10.32x23 20-24
11.34x14 15x31
12.37x26 16x36
13.35x15 5x25 en de stand lijkt in evenwicht.
Ook is nog mogelijk
                           13.32x12 8x17
8.34-30 25x34
                      nu is 14. 34-30 niet goed, wegens
9.39x30 2-7
                           14. .... 17-21
10.30-25 10-14
                           15.30x10 21x41
11.33-29 19x39
                           16.47x36 5x14
12.43x34 18-22
                           17.25x5 16-21 etc.
7.47-41(2-d) 7-12
8.36-31 de Posthumus-zet zie variant 1-c
of 7. .... 7-11 zie variant 2-c
7.34-30(2-e) 25x34
8.39x30
            20-25
                     of 8.44x24 20x29
9.36-31
           25x34
                       9.33x24 19x30
                       10.35x24 zie variant 1-d
10.40x29
           19x28
            9x20
11.32x14
 met evenwicht
```

1-8

Opening 2 de Bildtse opening

1.31-26 20-25

2.37-31 14-20

3.32-27 17x37

4.41x32 19-24

5.34x14 10x19

Deze opening is al heel oud en werd veel gespeeld in de Bildhoek.

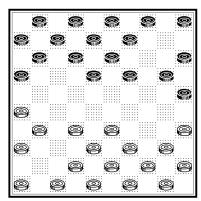

diagram 11

Wit heeft nu de keus uit een drietal voortzettingen: 6.35-30(1), 47-41(2) of 40-34(3).

6.35-30(1) 25x34

7.39x10 5x14

8.31-27 11-17

16x27

9.27-21 10.26x28 17-22 (14-20 kan niet om 32-27 etc.)

11.28x17 18x16

en de stand is in evenwicht

of 8.44-39 11-17

9.47-41 7-11

10.32-27 17x37 11.41x32 12-17

(Na 11. 11-17 komt 12.33-28, met onder meer de dreiging 28-23 en dam op 5. Of middels 32-27 en 28-22 zet wit de

'rún wer op stâl'.)

6.47-41(2) 20-24

7.31-27 24-30

8.35x24 25x23

6.40-34(3) 11-17 ook is mogelijk 12.44-40 7-11

7.47-41 4-10 13.50-44 1-7? (34-30, 44x24, 8.32-27 17x37 28-23 etc.)

19-24 zwart blijft nastrijken 9.41x32

10.34x14 10x19

11.39-34 12-17

12.44-39 7-12

13.50-44 1-7

14.44-40 7-11 nog steeds is de stand symmetrisch!

15.33-29 Deze zet is kenmerkend voor de zogenaamde 'Jorwerter theorie'. Zo genoemd, omdat veel spelers van damclub 'O.K.K.' uit Jorwert dit speelden.

> Teake Kooistra heeft deze Jorwerter theorie echter ontzenuwd zoals we in het vervolg zullen zien.

Na 13.33-28 is 19-23 niet goed, want er zal volgen 14.28x19 13x33 15.33x23 18x29 16.32-28 29x27 17.31x4

Na 15.33-29, de kenmerkende zet van de 'Jorwerter theorie' is de stand als volgt.

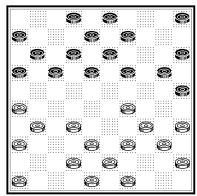

diagram 12

Nu heeft zwart de keus uit 15.20-24(1), 2-7(2), 19-24(3), 17-21(4), 5-10(5), 18-22(6) 15. 20-24(1) 16.34x23 13x24 of 16. 13x42 17.32-27 17x37 17.29-24 25x23 18.38-32 17x28 18.40-34 44x24 19.26-21 16x27 19.32-28 23x32 20.31x4 en wit wint 20.42x4 24-29 21.4-22 12x32 (of 17x28) 3x14 en wit staat op voorsprong 22.38x9 15. 2-7(2)15. 19-24(3) 16.29-23 13x24 16.34x14 20-24 17.32-27 17x39 17.14x34 17-21 17.29x20 15x4 of 18.43x23 18x29 18.26x19 13x24 18.35x15 5x25 22.38-32 37x28 19.26-21 16x27 19.40-35 25-30 23.26-21 16x27 met evenwicht 20.31x2 20.35x24 18-23 24.31x33 11-16 21.2x11 16x7 en wit staat één schijf voor 21.24x22 17x37 ook evenwicht 15. 17-21(4) 15. 5-10(5)16.26x17 12x41 16.29-23 13x24 17.36x47 18-23 17.32-27 17x39 18.43x5 16-21 18.29x18 8x37 2-8 wit staat duidelijk beter 19.5x7 12x1 en wit lijkt iets beter te staan 19.38x6

Het is dus na vijf van de zes mogelijkheden zo dat zwart alleen middels 15.19-24(3) kan vereenvoudigen tot een evenwichtige stand. Maar hoe zit het als zwart doorgaat met nastrijken en 15.18-22(6) speelt?

Wit heeft nu vier mogelijke voortzettingen: 35-30(6-1), 38-33(6-2), 49-44(6-3), 46-41(6-4).

16.35-30(6-1)	22-27	16.38-33(6-2)	19-24	
17.32x1	19-24	17.34x14	22-27	7
18.1x18	24x44 (na 1x23 komt 24x22)	18.32x1	5-10	
19.49x40	17x19	19.1x18	8x50	(na 1x23 wint 10x50)
en zwart w	<i>r</i> int	20.14x21	16x27	,
		21.31x22	25-30	
		22.35x24	20x47	en zwart wint

```
16.49-44(6-3) 19-24
17.34x14
             22-27
                     21.46x48 16x27
18.32x1
             5-10
                     22.26x28 25-30
                                       of bij variant 6-3 19.1x23 10x50
                     23.35x24 20x47
19.1x18
             8x50
                                                       20.31-27 50x47
20.14x21
            50x47
                     en zwart wint
                                                       21.46x48 17x37
                                                      22.42x31 25-30 etc. zwart wint
```

Er resteert nu nog één voortzetting voor wit, namelijk 16.46-41(6-4). De stand is dan zo.

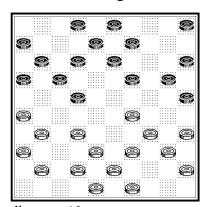

diagram 13

Zwart vervolgt zo

16	22-28		
17.29x18	8x46	of 17.38x27	19-24
18.34-30	25x34	18.34x12	8x50
19.39x8	3x12	en zwart	wint
20.26-21	46x39		
21.49x7	16x27		
22.7x16	6x26		

Zwart staat één achter, maar kan wellicht doorstoten naar dam.

```
Daarom is het voor zwart toch beter om te spelen
```

```
19-23
16. .....
17.29x18
           8x46
18.34-30
          25x34
19.39x19 46x50
                                                        na 20. ....3-9 volgt 43-39 etc.
20.26-21? 16x27 beter voor wit is 20.31-27 11-17
                                                           na 20. ....
                                                                       16-21
21.31x22 50x17
                                 21.27x7
                                           2x11
                                                              21.27x7
                                                                        2x11
                                 22.49-44 50x37
22.43-39 17x41
                                                              22.38-33 50x17
23.36x47 met evenwicht
                                 23.42x31 en wit staat voor! 23.42-37 etc. wint wit
Maar ook nu komt wit goed door al dit slaggeweld.
```

Het kan nog anders en dan is er wel winnend voordeel voor zwart.

```
16. .... 19-24

17.34x14 22-27

18.32x1 5-10

19.1x18 8x50 of 19.1x23 10x50

20.14x21 50x46 20.39-34 6-11

en zwart wint 21.26x6 17-22

22.6x28 50x1 en zwart wint
```

Aldus is de 'Jorwerter theorie' (de kenmerkende zet 15.33-29) verworpen.

Opening 4 de Tolsma opening I

1.31-26 20-25 2.37-31 14-20 3.32-27 17x37 4.41x32 12-17

De laatste zet is kenmerkend voor deze opening die genoemd is naar **Jurjen D.Tolsma**, die in de jaren dertig furore maakte.

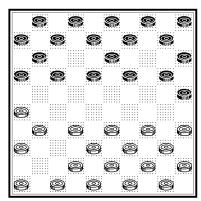

diagram 26

Wit kan nu voortzetten met 5.47-41(1), 32-28(2) of 46-41 (3).

5.34-30 is niet goed, want later volgt 10-14 en 17-21.

Na 5.33-28 17-21 6.26x27 11x33 7.43x23 20-24 8.34x14 10x26

9.36-31 26x37 10.38x36 is de 'theorie er uit'.

5.47-41(1) 10-14

6.32-27 17x37 (In het gat slaan door 6.34-30 etc. mag niet, omdat zwart antwoordt met

7.41x32 **11-17**, de **Bootsma-variant**

17-21, 11x22 etc. en één schijf voor komt.)

8.33-28 (34-30 etc. mag opnieuw niet)

0.33-20 (.	54-50 etc. mag opineuw met)				
8	5-10(verplicht)	of 8.32-28	18-22	of 8.46-41	5-10
9.34-30	25x34	9.35-30	20-24	9.34-30	25x34
10.44x24	20x27	10.28-23	24x35	10.44x24	19x3 0
11.32x23	13x44	11.23x12	13x11	11.35x24	20x29
12.50x39	en zwart staat beter	en zwart st	aat beter	12.33x24	14x34
				13.39x30	17-21
				14.26x19	13x44
				15.49x40	wit minder

In plaats van 7.11-17 kan zwart ook kiezen voor **18-22**, een variant van

Marten S.Walinga., met als mogelijk vervolg

8.32x12 8x17

9.31-27 17x37

10.42x31 2-8

11.33-29 en wit lijkt minder te staan

Als vijfde zet kan zwart ook kiezen voor 5.7-12, met als mogelijk vervolg 6.32-27 17x37

7.41x32 12-17 (Na 7.11-17, kan wit middels 8.33-28 en later 32-27 en 28-22 de 'rún wer op stâl sette'.)

De zo ontstane stand is bij de 'lange-hoek-opening' al aan de orde geweest.

5.32-28(2) Dit is een zet van B.Zuidema van Minnertsga. In 1936 speelde hij dit voor het eerst op een wedstrijd en versloeg zo niemand minder dan de toen ongenaakbare J.Tolsma.

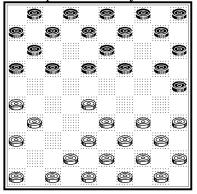

diagram 27

```
5. .... 18-23
6.33-29
          23x32
                             7. .....
                                       10-14?
7.31x33
                                       19x28
           8-12?
                             8.29-23
8.36-31
          16x27
                             9.33x22 17x28
9.23-29
                             10.38x18 13x22
          19x28
10.38x16 6x26
                             11.34-30 25x34 etc. en zwart heeft twee'wylde houten'
11.33-28 27x29
12.39x8
           9x7 en wit staat één schijf voor
        19-23
7. . . . . .
```

- 8.29x18 17x19
- 9.33-28 en veel zetten van zwart zijn niet goed. Alleen 9.16-21,11-17,7-12 en 8-12 lijken te kunnen. Maar na 9.11-17 komt 16-21 etc.. Na 7-12 en 8-12 krijgt wit middels 28-22 en 38x27 een postioneel ijzersterke stand.
- 16-21? 9.
- 10.26x17 11x33
- 11.43x12 8x17 en zwart staat achter.
- 17-22 lijkt een vreemde zet, maar is wellicht toch de beste. Een mogelijk vervolg is 7.
- 8.29-23 22x24
- 9.34x23 16-21
- 10.26x17 11x24
- 11.36-31 met een evenwichtige stand

Andere mogelijkheden voor zwart zijn

- 5.10-14 kan niet om 28-23 etc.
- 5.19-23 kan niet om 6.28x19 13x24 (verplicht)

7.34x14 10x19 (verplicht)

8.35-30 25x32

9.42x24 20x29

10.39x19 9x29

11.38-32 en de zwarte schijf op veld 29 staat verkeerd.

5.18-22 kan evenmin, want na 6.33-29 22x24

7.34x21 16x27

8.26x28 staat wit één schijf voor.

5.7-12 leidt tot een iets mindere stand voor zwart middels 6.28-23 18x29 (of 19x28)

7.34x14 10x19 (na 4x14, 8.35-30 25x32 35-30 etc.)

0.39-19 10-17

9.38x18 19x17 10.39-34

5.9-14 is wel goed, want na 6.28-23 18x29 (de beste)

7.34x23 19x28

8.38x9 4x13 is de stand in evenwicht

De laatste mogelijkheid die ik hier bespreek is 5.16-21.

Dit lijkt geen goede zet, maar is het wel degelijk. De stand is nu als volgt

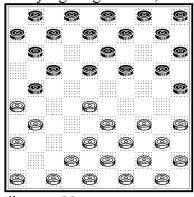

diagram 28

Het antwoord van wit is 6.46-41, waarna voor zwart de volgende zetten in aanmerking komen: 6.7-12(1), 10-14(2), 19-23(3) en 9-14(4).

6. 7-12(1) 6. 10-14(2)?

7.28-22 17x28 (verplicht) 7.28-23 18x29 of 7. 19x28 8.33x22 21x23 8.34x23 19x28 8.33x22 18x27

9.34-30 25x34 9.38x27 9.31x22

10.44x22 en wit staat beter

6. 19-23(3)

7.28x19 en zwart komt op achterstand

6. 9-14(4) is voor zwart de juiste voortzetting

7.33-29 19-24

 8.38-33
 18x38
 of 8.28-22?
 17x30

 9.39x37
 met als bedoeling een afruil via 31-27
 9.26x19
 14x23

 9......
 21-27
 10.34x12
 8x17

 10.26x28
 24-30
 11.35x22
 17x28

 11.35x24
 25x32
 12.38x18
 11-17

 12.37x28
 14-19
 13.18x16
 6x26

 13.29x16
 6x26 is de zwarte stand beduidend beter.
 zwart staat voor

7. 4-9 is niet goed, want na

8.28-22 17x30

9.35x4 21-27

10.26x28 10-14

11.4x24 20x27

12.31x22 18x27 staat wit iets beter

```
7. ....
           3-9 is voor zwart wel goed
8.28-23
                        niet goed voor zwart is 8. ....
                                                      19x30
          13x24
9.35x24
          25x23
                                             9.35x24 25x23
                                             10.41-37 21x32
10.40x29 24x33
11.43x3
            2-8
                                            11.42x24 20x29
12.3x12
          17x8
                                            12.34x21 11x31
                                             13.36x27 en wit staat één schijf voor
13.26x17 7x27
14.31x22 19-23
15.22x24 14x32
16.42x22 11-16 en de witte schijf op veld 22 is niet te houden.
Na 6. ....9-14 is 33-29 dus niet goed
```

Wit kan 5. 16-21 ook beantwoorden met 6. 47-41

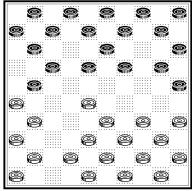

diagram 29

9.26x19 etc.

7.28x19	19-23? 13x24 4x24? (35-30 etc.)		3x32		7x29
0.54814	10x19? (31-27etc.)			0.54821	
6	7-12				
7.28-22	18x27? of 7 2	21x23? dus	s 7	17x28	
8.31x22	21x23 8.33-28	23x32	8.33x22	21x23 (verplicht)
	etc. 9.38x16				•
			10.44x22	2 12x32	
			11.38x27	7 18-22	
			12.27x18	3 19x17	en de stand is evenwichtig
6	10-14				
7.28-23	18x29 (verplicht)				
8.33x24	19x30 (verplicht)				
9.35x24	20x29		of 9.	25	x23
10.39x10	5x14 en de stand is	in evenwich	t 10	34-29 23:	x34
			11.3	39x19 13	x24 en wit staat iets beter
6	9-14				
7.33-29	19-24? of 7	19-23? of	7	4-9?	
8.28-22	17x30 8.28x19	13x33	8.31-27 2	1x23	

9.34-30 etc.

9.43x12 etc.

De juiste zet voor zwart is

7	3-9				
8.28-23	19x30?	dus	8	13x24	
9.35x24	25x23		9.34-30	25x34	
10.41-37	21x32		10.40x29	24x33	
11.42x24	20x29		11.43x3	2-8	
12.34x21	en wit staat vo	or	12.3x12	17x8	
			13.26x17	7x27	
			14.31x22	19-23 etc.	en de witte schijf op
					veld 22 komt 'op 'e tocht te stean'.

Dus ook na 6.47-41 is later 33-29 niet goed.

We gaan nu naar het derde antwoord van wit op deze opening 5.46-41, waarna de stand als volgt is.

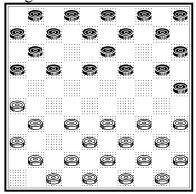

diagram 30

Zwart kan nu vervolgen met

5	9-14				
6.41-37	8-12	6.34-30?	25x34	15 5	-10
7.34-30	25x34	7.40x9	14-19	16.45x25 10	0-15
8.40x9	10x8	8.9x29	20-24	17.25x5 10	6-21
9.35-30	20x40	9.29x20	10x30	18.26x17 7	7x27
10.44x35	en de partij is in evenwicht	10.35x24	18-23	19.31x22 4	1- 10
		11.24x22	17x46	20.5x12 8	x28
		12.47-41	46x35	21.38x18 1	1-17
		13.45x25	15x35	22.18x16 6	x46
	niet goed:	is 14.50-45	(wit wil v	weer gelijk komen)	

Een andere mogelijkheid voor zwart is

5. 10-14 6.41-37 5-10 7.32-27 7-12! 8.27x7 11-17 9.7x27 6-11 10.26x17 12x21

11.33-28 waarna de volgende stand is ontstaan

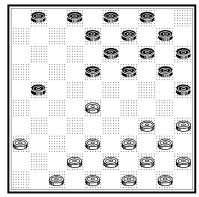

diagram 31

Teake Kooistra heeft daarvan de volgende analyse gemaakt.

Zwart kan nu kiezen uit vier voortzettingen: 11.1-6(1), 1-7(2), 2-7(3) of 20-24(4).

11. 1-6(1)

12.42-37 2-7 kan niet om 28-23 en later 34-30

6-11 kan niet om 38-32

na 20-24 komt 38-32 etc. Dan moet zwart de dreiging 34-30 afwenden met 13-18 en is de stand van wit veel beter.

12. 21-26 13.36x16 6x26 14.37-31 26x37

15.38x36 18x38

16.39x37 en wit kan aanvallen op zwarts dubbele hoek

		niet goed is nu 16.36-31, want	t na 16.40-34 komt :	zwart altiid	op achterstand
14.5x25		· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	20-24 (of 19-24)		•
15.25x22	21x41	17.34-29	24x42	17.34-29	46x30
		18.48x46		18.35x15	

16. 20-25 17.25x15 41-46 18.45-40 46x26 of 18. 46x19 19.34-29 26x30 19.38-32 16x38 20.40x18 13x22 20.39x37 21.15x13 8x19 Zwart kan ook kiezen voor 11.1-7(2), de stand is dan zo

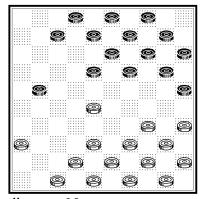

diagram 32

12.42-37 7-11 (zie bij de vorige variant)

7-12 kan niet om 38-32 etc.

20-24 wordt gevolgd door 38-32, met de dreiging 34-30 die door zwart met 13-18 moet worden gepareerd. De stand van wit is nu veel beter.

	moci	worden gepareerd. De	Stallu vall wit is ilu ve
12	7-12		
13.34-30	25x34	Beter voor zwart is	het te kiezen voor
14.39x30	20-25?	14 12-17	
15.28-23	13x31	15.30-25 18-23	
16.36x16	25x34	16.25x5 23x41	
17.44x11		17.36-31 10-15	
		18.31x22 41-46	
		19.5x25 20-24	
		20.25x23 19x17	of 20 13x42
		21.40-34 46-19	21.43x41 46x21
		22.38-33 19-46	22.47-42 21-26
		23.33-28 46x40	23.42-37 26x42
		24.50x30	24.48x37

De derde voortzetting is 11.2-7(3), waarna de stand er zo uitziet.

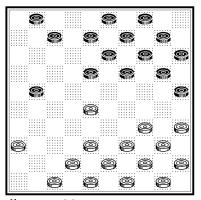

diagram 33

12.34-30 25x34						
13.39x30 20-25?	Zwart kan ook spelen 13	20-24	of	13	18-23	
14.38-32 18x27	14.30-25?	21-26etc.		14.30-25	23x32	
15.43-38 25x34	dus 14.42-37	15-20		15.38x16	1-6	
16.40x29 19x27	15.38-32	18x27		16.25x5	6x46	
17.42x2	16.37x26			17.40-34		
	en wit sta	en wit staat beter		en weer staat wit beter		

Deze voortzetting is voor zwart dus niet goed.

Tenslotte de voortzetting 11.20-24(4) met de volgende stand.

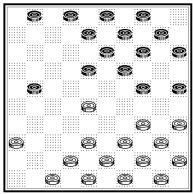

diagram 34

Wit vervolgt dan met	of	12.28-22 18x27	16.37x28	26x46
12.28-22 18x27		13.34-30 25x34	17.35-30 4	16x35
13.34-29 24x33		14.40x18 13x22	18.45x5 er	n wit komt één schijf voor
14.39x17 2-7		15.42-37 21-26		
15.42-37 7x27				
16.37x17 1-7				
17.38-32 7x38 (17.48-42 is r	niet	goed, want dan is de	aanval	
18.43x32 van zwar	t via	a 25-30 niet meer te	verdedigen.))
of				
12 21x23				
13.38-33 1-6 (of 1-7 of 2-7)) d	e beste voor zwart is	13	20-24
14.35-30 24x35			14.35x22	18-27
15.34-30 25x32				
16.42x24 19x30				
17.45x5 en wit wint				

Opening 5 de Bootsma opening

1. 31-26 20-25 2.37-31 14-20 3.35-30

Deze opening werd veel gespeeld door Jan Bootsma van Tjerkwerd.

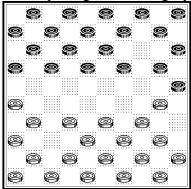

diagram 35

Zwart kan afruilen middels

3. 19-24

4.30x19 9x29

5.34x23 18x29 (Voor wit is 33x24 minder goed.)

6.39x19 13x24

Wit kan nu overdwars afruilen

7.33-29 24x33

8.34x32, maar zwart staat toch wat beter.

Zwart kan echter in het spel van wit meegaan, middels 3.9-14, een zet van J. Hokwerda. Wit moet nu wel vervolgen met

4.32-27 17x37

5.41x32 16-21

6.26x17 12x41

7.46x37 11-16 waarna de stand als volgt is.

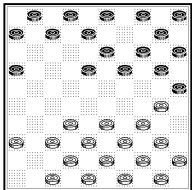

diagram 36

5-1

Nu heeft wit de keus uit 7.36-31(1), 37-31(2), 33-28(3), 33-29(4) of 32-28(5).

7.36-31(1) 19-24 8.30x17 7x36 en zwart staat beter		18-22 13x11 at zwart beter	7.33-28(3) 7-12 en zwart staat prima
7.33-29(4)? 16-21 8.29x9 21-27 9.37x19 13x31	10.36x27 4x13	De conclusie is deze opening ka	dat wit beter niet voor n kiezen.

Opening 6. de Tolsma opening II 1.35-30

Deze opening is genoemd naar de beroemde **Jurjen D.Tolsma** die met wit spelend vaak zo opende. Bij goed tegenspel van zwart echter, komt wit met een positioneel mindere stand uit de opening.

1.35-30 20-25 2.40-35 18-22

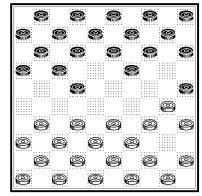

diagram 37

Nu heeft wit tien mogelijke antwoorden:

3.31-26(1)

31-27(2)

32-27(3)

32-28(4)

33-28(5)

33-29(6)

34-29(7)

30-24(8)

44-40(9)

45-50(10), die we allen zullen bekijken.

5x25

9x29

ook mogelijk
4. 12-18
5.27-22 18x27
6.32x12 8x17

3.31-27(2) 22x31

6. 27x18 19x17

5.44-40(gedwongen)

14-20

17-22

en zwart saat als een huis

4.**37x26** 17-21

5.26x17 11x22

en de dreiging 5....22-28

is niet goed te pareren

4.36x27

5.

en zwart wint

5.35x15

6.30x19

en zwart staat zeker niet minder

3.32-28(4) 19-23 4.28x19 9x20 en zwart wint

```
3.33-28(5)
              22x33
4.39x28(5.1)
              19-23 etc. en zwart wint
4.38x29(5.2) 19-24
5.30x19(verpl.) 13x33
6.39x28(verpl.) en wit staat zwak
4.43x13(5.3)
              13x33
5.38x29(verpl.) 19-23
6.29x18
                8x28
7.32x23
               14-19
8.23x14
                9x29
9.39x19
               12-18
                4x24 en wit verliest
10.19-14
3.33-29(6)
             22-28
4.38x30
             15x33 en wit verliest
3. 34-29(7) 25x23
4.33-28
            22x33
5.38x20
            14x25 en wit verliest
3.30-24(8)
            19x30
4.35x24
            25x23 en wit raakt één schijf achter
3.44-40(9)
           22-28
4.38x20
           15x44
           44x24 en wit verliest
5.35x15
3.45-50
           25x45 en wat kan wit doen om de achterstand weg te werken?
```

Derhalve is 3.31-27 de beste voortzetting, anders komt wit altijd op achterstand. Positioneel staat zwart echter duidelijk beter.

Terug naar de eerste zetten. Na 1.35-30 20-25 heeft wit ook andere mogelijkheden dan 2.40-35, namelijk 2.31-26(1)

31-27(2) 32-27(3).

De laatste twee mogelijkheden geven echter aan zwart de gelegenheid om middels

2. 18-22

3.27x20 15x35 positioneel voordeel te behalen.

Na 2.31-26 volgt

2. 18-22

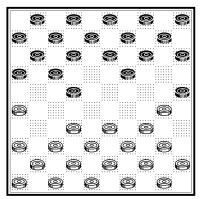

diagram 38

3.**32-27** 22x31

4.36x27 16x36 of 4.41x21 16x27 5.46x26 16-21 etc. 5.26x28 19-23

6.28x19 13x35 met in beide gevallen schijfverlies voor wit.

Na 3.**37-31** 22-28

4.38x20 15x35 staat wit postioneel niet goed.

Ook 3.40-35 is niet goed, want er volgt

3. 22-28

4.38x20 15x24

5.35x15 24x35

6.45x25 17-21

7.26x17 7x38

8.37x39 met schijfverlies voor wit.

De beste voortzetting is derhalve

3.36-31 16x27

4.32x23 19x28

5.38x16 6x26, maar ook nu ziet de witte stand er niet goed uit.

De beslissende zet in deze opening is 2.18-22.

Deze tegenzet is door Sjoerd Tigchelaar voor het eerst gespeeld.

Opening 7 1.32-27 19-24 2.31-26 20-25

Meestal wordt door de witspeler nu vervolgd met 3.37-31. Een voortzetting die ook kan is 3.33-29 24x33 4.34x32. Deze wordt later besproken.

Het vervolg dat nu nader bekeken wordt, is

3.37-31 17x37

4.41x32 waarna de stand als volgt is.

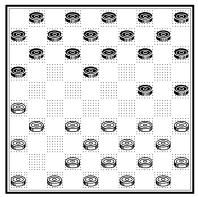

diagram 39

Zwart kan nu het voorbeeld van wit volgen en ook afruilen middels 4.14-20(1) of Kiezen voor de voortzetting 4.11-17(2).

4. 14-20(1)

5.34x14 10x19 Niet 5. ...4x24, want wit speelt 5.33-29 etc. en staat prima.

6.31-27

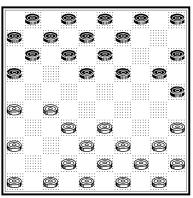

diagram 40

Speelt zwart nu bijvoorbeeld 6.19-24, dan vervolgt wit met 7.27-21.

Nu kiest zwart voor 7. 11x31

8.26x37 en daarna speelt wit 36-31 en vervolgens 33-29, met een afruil overdwars, waarna de witte stand prima is.

Kiest zwart voor 7. 16x27 dan volgt 8.32x21 11x31 9.26x37

En ook nu is de witte stand goed. Zwart kan ook vervolgen met

6. 18-22 7.27x18 8x37

8.42x31 12-17

```
Wit wil nu 8. ....19-24 voorkomen en speelt daarom
                                          Ook kan 9.39-34
9.40-34 17-21
                  of 9. ....
                              9-14
                                                             9-14
10.26x17 7x27
                    10.47-41 19-24
                                                 10.47-42? 25-30 etc.
11.31x22 19-23
                    11.35-30 20x29
                                                  10.44-39 19-24
12.22x24 20x40
                   12.39x30 25x32
                                                 11.50-44 17-21 (of 11. ..... 13-19
13.50x30 25x32
                   13.42x22 17x28
                                                 12.26x17 7x27
                                                                      12.47-42 3-9)
14.38x27
                   14.38x20 15x24
                                                 13.31x22 24-30
  min of meer
                      en wit komt
                                                 14.35x24 25x21 maar zwart staat beter.
   evenwicht
                       er prima uit.
Zwart kan echter ook nastrijken.
                                             En ook na
Er volgt dan
                                                      25-30
                                             6. . . . . .
6. .... 20-24
                                             7.35x24 19x30
7.27-21 11x31
                                             8.27-21 11x31
8.26x37 24-30
                                             9.26x37 20-25
9.40x20 25x14
                                            10.40x20 25x14
10.37-31 met een evenwichtige stand.
                                            lijkt de partij in evenwicht.
Wit kan op de zesde zet echter ook kiezen voor 6.47-41.
Zwart zal dan overdwars afruilen middels 6. .....16-21 7.26x17 18x16
met een stand die voor wit moeilijker te hanteren valt.
Speelt wit 6.40-34, dan zal zwart wits lange hoek er uit laten slaan middels
6. .....
        16-21
7.26x17 12x41
8.46x37 7-12 en is er voor zwart wellicht een betere stand ontstaan.
Ook is nog mogelijk
6.35-30 25x34
7.39x10 5x14
8.44-39 en zowel wit als zwart hebben een goede stand.
Of 8.31-27 11-17
   9.27-21 (verpl.) 16x27
   10.26x28 (verpl.) 14-20 kan niet om 32-27 etc., dus
                    17-22
   10. . . . . . . . . . .
   11.28x17
                    18x16
Een verrassende voortzetting is
6.26-21 16x27
7.31x22 18x27
8.32x21 11x31
9.36x27 9-14, 20-24 en 13-18 kunnen niet om 10.27-22 etc.
Na 9. ....
            25-30
                                    Na 9. .... 19-24
  10.35x24 20x29
                                       10.39-34 6-11
  11.33x24 19x30
                                       11.34x14 4x24
                                       12.44-39 lijkt zwart wat beter te staan.
  12.40x20 15x24
                                     En wellicht is 9. ....6-11 de zet die voor
  13.39-34 7-11
  14.34x14 13x15
                                      zwart het meeste in aanmerking komt.
```

7-2

is er evenwicht.

We gaan terug naar het begin van deze opening. In plaats van 4.14-20, kan zwart ook kiezen voor 4.11-17, met de volgende stand als resultaat.

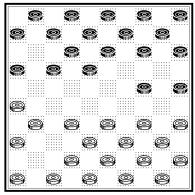

diagram 41

Wit kan nu afruilen middels

5.34-30 25x34

6.40x20 15x24

7.33-29 24x33

8.32x34 en wit staat uitstekend, dus

6. 14x25

7.35-30 25x34

8.33x35

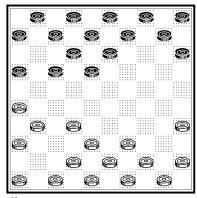

diagram 42

Zwart kan nu vervolgen met 8.13-19, 10-14 of 7-11.

Wit lijkt echter goed tegenspel te kunnen bieden en niet minder te staan.

Na 8.10-14 kan wit besluiten tot

9.32-27 17x37

10.47x27 14-20

11.27-22 18x27

12.31x22 12x32

13.38x27 Deze afruil kan ook later, zodat de 'lastige' schijf voor zwart op veld 18 nog wat langer blijft staan.

Ook is mogelijk 9.32-28

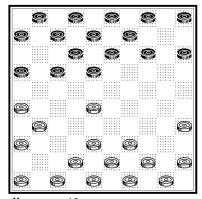

diagram 43

Zwart kan nu voortzetten met 9.7-11(1), 14-19(2) of 14-20(3).

9. 7-11(1)

 10.28-22
 17x28
 of 10.
 12x32
 of 10.
 18x27

 11.26-21
 16x27
 11.38x7
 1x12
 11.31x22
 12x32

 12.31x33
 12.38x7
 1x12

9. 14-19(2)

 10.28-22
 17x28
 of 10.
 12x32
 of 10.
 18x27

 11.26-21
 16x27
 11.42x11
 1x41
 11.31x11
 1x21

 12.46x37
 12.46x37
 12.26x17
 12x21

9. 14-20(3)

10.28-22 met dezelfde varianten als bij 14-19(2), maar dan vinden we nadien een zwarte schijf op veld 20 in plaats van veld 19.

Al deze varianten zijn voor wit speelbaar, maar 9.32-27 is naar mijn idee iets beter.

We hebben gezien dat wit na 4.11-17 voor de afruil koos, middels 5.34-30 etc. Een andere mogelijkheid is 5. 47-41, met de volgende stand.

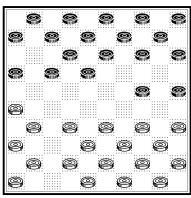

diagram 44

Zwart zal nu vervolgen met

5. 14-20 **7-4**

```
6.34x14 10x19
7.32-27 17x37`
                                              of 7.40-34 4-10
8.41x32 12-17
                                                 8.32-27 17x37
9.33-28 7-12
                                                9.41x32 12-17
10.32-27 17x37
                                                10.33-29 9-14
11.28-22 etc. en de 'rún is wer op stâl'. Dus
                                                11.29x9 13x4
         7-11
9. .....
10.39-34 van Feike Vogel 16-21(verplicht)
                                                   10. . . . . 33-28
11.34-30(verplicht) 25x34
                                                   11.29x18 8x37
12.35x33 21x41
                                                    biedt voor zwart geen voordeel,
13.36x47 met als mogelijk vervolg
                                                    want na
         20-25 (zwart wil overdwars afruilen) *
                                                    12.31-27 komt wit altijd goed
14.40-34 2-7
                                                             te staan.
15.34-30 25x34
16.44x24 19x30
17.28-23 18x29
18. 33x35 met evenwicht
Of 10.31-27 17x37
   11.32x41 25-30
   12.35x24 20x27
   13.26x28
*Wit dreigt met 32-27 etc.
13. .... 11-16?
                             13. .....
                                                          13. .... 19-24?
                                      9-14?
14.26-21 16x29
                             14.32-27 17x39
                                                           14.28-23 etc.
                             15.49x16 18x29
15.33x24 19x30 (of 20x29)
                             16.43-39 29x49 (verplicht0
16.32-27
                             17.40-35 49x40
```

18.50x8 en wit staat één schijf voor

14.26x17 18x16

13.

15.47x16

14.33-29 19x37

18-23?

13. **17-21** een zet van **Dirk H. de Vries**.

In deze opening wordt soms voor een voortzetting gekozen door wit, die nog niet aan de orde is geweest. Ik doel op het volgende zettenverloop, voor het eerst gespeeld door de gebroeders **Willem en Dirk H. de Vries** van Minnertsga in de vijftiger jaren.

1.32-27 19-24

2.31-26 20-25 en nu wijkt wit af van de gangbare theorie

3.33-29 29x33

4.34x32

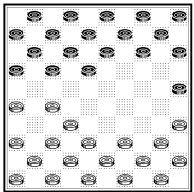

diagram 45

```
Zwart heeft nu de keus uit 4. .....14-20(1), 18-22(2) of 14-19(3).
4. ..... 14-20(1)
5.39-33 20-25
6.35x24 20x29
```

7.33x24 20x29

8.27x18 12x25 of 8. 17x30

9.36-31 16x27 9.40x20 10x30

10.32x14 9x20

11.40-35 en beide spelers staan goed

Op de vijfde zet kan zwart ook spelen

5	20-24	of 5	9-14 (of 10-14)	5	18-22
6.27-21	16x27	6.25-30	25x34	6.27x18	8x39
7.32x21	11x31	7.33x35		7.44x33	13-19
8.41x21	met evenwicht			8.35-30	25x34

9.33x35 en wellicht staat of zwart iets beter

5. 18-23

6.36-31? 16x36 dus 6.27-21 11x31 7.46x26 11-16 7.41x21 16x27 na 7.36x27 16x36 8.41-36 6-11 8.26x19 13x24 8.46x26 23-28

9.26x6 25-30 9.31-36 9.38x16 25-30 etc. raakt wit achter 10.35x22 17x46 kan wit altijd of 9.33x11 7x36 heeft wit een slechte stand

11.6x17 7x36 overdwars afruilen

Zwart slaat echter 6. 16x27

7.26x19 13x24 en zal daarna middels

24-30,25x23,12x14 een prima stand krijgen.

6.35-30 25x34

7.44x22 17x39

8.43x34 12-17

9.36-31 (verplicht) lijkt voor wit redelijk speelbaar.

De tweede voortzetting die zwart kan kiezen is

18-22(2)

5.27x18 17x19

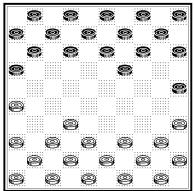

diagram 46

Een mogelijk antwoord van wit is 6.39-34, waarna de partij als volgt kan verlopen.

Ook na 6.11-17 of 12-17 zal wit dit spelen. 6. 14-20

7.34-30 25x34

8.40x29 19x39

9.38x40

6. 16-21

7.26x17 12x21

8.32-27 21x32

9.38x27 levert wit een goede stand op.

19-24

7.37-31 16-21

8.26x17 12x21

9.32-27? 21x32

dus 9.34-30 25x34

10.38x27 14-20 etc. 10.40x20 14x25 11.32-27 21x32

12.38x27

met evenwicht

of 7. 12-17

8.34-29 24x33

9.32x34 13-19

10.43-39 19-24

11.31-27 17x37

12.42x31 met evenwicht

Tenslotte is er voor zwart nog de mogelijkheid te kiezen voor 4.14-19(3). Het lijkt mij voor wit het beste om direct af te ruilen

5.36-31 16x36

6.46x26

De dreiging 19-23, 11-16, 6-11, 25-30 kan nu voorkomen worden.

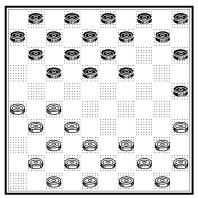

diagram 47 7-7

```
Zwart heeft nu een aantal voortzettingen.
```

```
6. .....
         11-16(1)
7.41-36 17-21
                                          7. ..... 19-24 (met de bedoeling 24-29)
8.26x17 12x41 (of eerst 31x11)
                                          8.27-21 16x27
9.37x46 en wit kan dan altijd 27-21 spelen. 9.31x11 6x17 wit staat goed
        25-30
                             7. .....
                                      10-14
7. . . . . .
8.35x24 19x30
                             8.27-21 16x27
9.40x20 10x30 (of 15x24)
                             9.31x11 1x21 (beter dan 6x17 of 7x16)
                             10.26x17 18x16 wit moet oppassen voor 25-30
10.27-21 16x27
11.31x11 6x17
                             11.35-30 25x34
                             12.39x30 met een evenwichtige stand
wit staat goed
```

De conclusie is dat wit na 6.16-21 goed tegenspel kan bieden.

```
Een andere mogelijkheid is 6. ....19-24(2).
```

```
7.27-21 24-29
8.39x19 18x20
9.44-39 17-22 daarom 9.43-39 of 41-36 en wit lijkt goed
10.21x23 13x44 tegenspel te kunnen bieden.
11.50x39 20-24
```

en wit staat wat lastig in de dubbele hoek

```
Ook is nog mogelijk 6. .....10-14(3) met als mogelijk vervolg 7.35-30 25x34 8.39x30 5-10
```

```
Tot slot bekijken we de zet 6. ....19-23(4).
```

```
7.41-36 23-29 7.35-30 25x34

8.39x19 13x24 8.44x22 17x28

9.27x29 11-16

10.41-36 16-21 dus 10.39-33! 16x27

11.26x19 13x35 11.37x19 13x24

12.45x25 15x35 12.29x20 10x30

en wit komt voor 13.40x20 15x24
```

Zwart komt met deze voortzetting goed uit het strijdgewoel te voorschijn.

Er resteert nu nog één variant.

Het zettenverloop is als volgt:

1.32-27 19-24

2.31-26 20-25

3.**36-31**! 16x36 Dit is een voortzetting van Bert Stuiver.

4.46x26

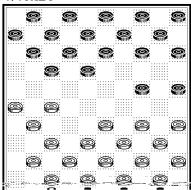

diagram 48

Van een tweetal zetten is het snel duidelijk dat ze niet goed zijn:

4. 18-23? (om 5.33-29 etc.)

4. 13-19? (om 5.26-21 17x28 6.33x13 etc.)

4. 24-29? vergt een grondiger analyse.

5.34x23 18x29

6.33x24 25x23 (of eerst 14x34 44x24)

7.41-36 is nu voor wit verplicht (of 27-21 anders volgt 11-16).

Nu kan zwart afruilen 7.23-29

8.39x19 13x24

9.38-32 24-30

10.25x34 14x34

11.40x29 17-22

12.27x18 8x30 met evenwicht

Voor wit is beter

7.27-21 23-29	Niet goed	l is		
8.39x19 13x24	9	24-30	of	
9.21-16 12-18 (verplicht)	10.16x18	12x23	10 .40x20	10x30
10.40-34	11.35x22	11-17	11.35x24	14x34
	12.22x11	7x27	12.16x18	12x23
	13.37x17		13.44x22	etc.
Aardig lijkt 8 17-21				
0.06.15.5.66	1 .•	• . •	0 1 6 07 11 1	_

lastiger voor wit is 9.16x27 11-16 maar na 9.26x17 7x36 10.16x18 8x28 10.26-21

11.38x18 36x38

12.43x32 staat wit voor.

Wit kan ook spelen 5.33x24 25x23

6.27-21 23-29 (6.34-30? 23-29 etc.)

7.34x23 18x29

8.39x19 13x24 zie boven

Terug naar diagram 48, waarbij een aantal zetten nog besproken moeten worden.

```
4. .....
         11-16
5.41-36
         7-11!
                      of
                          5. .....
                                   14-20
         11-17
                          6.34x14 10x19
6.27x7
7.7x27
         24-29
                          7.27-21
                                   16x27
8.39x17 12x21
                          8.31x11 met evenwicht
9.26x17 16x18
  en wellicht staat
  wit iets beter.
```

Verrassend is

```
4. .....
        24-30
5.35x24 25x23 dreigt 13-19
                                of 5.40x20 10x30
6.41-36 13-19
                                   6.35x24 25x23
7.33x24 18-23
                                   7.41-36 (ook kan eerst 7.44-40 of 45-40 11-16
8.24x22 12x32
                                                         8.41-36)
9.38x27 17x37
                                   7. . . . . .
                                           13-19
10.42x31
                                  8.33x24 etc.
 en wits lange hoek
                                  wat voot wit wellicht iets beter is.
 lijkt wat minder sterk.
```

4. 14-20

5.34x14 10x19 (Zwart dreigt 11-16 en 17-21, dus wit moet spelen 6.27-21 of 41-36.)

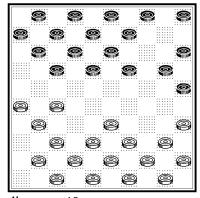

diagram 49

```
6.27-21 9-14 (Wit moet oppassen voor 25-30.)
7.40-34? 25-30
8.35x24 20x40 (34x25 kan niet om 20-24 etc.)
9.45x34 17-22 (Na 50x30 of 44x35 volgt 17-22, 19x28 etc.)
10.21x23 18x40
11.44x35 11-16 (dreigt later 6-11)
12.33-29 16x27
13,29x18 12x23
14.37x17 7x27 en zwart staat, met een 'wyld hout', één schijf voor.
```

Wit is dus verplicht om te spelen

7.21-16 19-24

8.26-21! 17x26

9.16x36 met evenwicht of

8. 6x26

9.41-36 26x46

10.21-16 46x34

11.39x30 25x34

12.35x33 en ook nu lijkt de stand in evenwicht

In plaats van 6.27-21, kan wit ook spelen 6.41-36, met als mogelijk vervolg

6. 9-14

7.40-34 5-10 7.39-34? 19-23 (dreiging 25-30)

6.26-2211-16 8.35-30 (verplicht) 9.27-21 16x27 8..... 23-28 10.31x11 1x21 9.30x19 28x30 11.26x17 18x16 10.40x20 25x23

12.37-32 met evenwicht

Resteert nog één voortzetting, namelijk 4. 15-20

5.35x15 5x25 met de volgende stand.

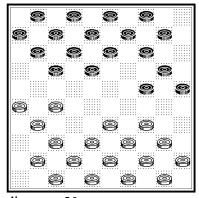

diagram 50

Er kan volgen

6.27-21, want na 6.24-30 komt wit er niet meer goed uit.

7.33-29 30x28

8.34-30 25x34

9.44x15? 28-33 en wit komt altijd achter, dus

9.40x27 11-16 en wit raakt achter of zwart krijgt een dam. of

7.40-35 10-15

8.35x24 20x40

9.45x34? 17-22 etc. en wit komt op achterstand

9.44x35 18-22

10.21x23 17-21

11.26x17 7x36 en de witte postie is erg slecht.

```
En ook 7.41-36 is niet goed, want er zal volgen 7. ..... 18-22 8.21x23 17-21 9.26x17 12x32 en zwart staat één schijf voor.
```

De enige mogelijkheid die resteert is 7.21-16.

```
7. ..... 30-35

8.34-29? 17-21 8.31-27 17-21

9.26x19 14x32 9.26x19 6x28

10.33x22 14x21

11.38-32 35x31

12.37x6 en de stand is in evenwicht.
```

We gaan terug naar diagram 50.

Wit kan ook spelen 6.40-35, maar dat is niet goed.

Deze voortzetting kan aldus tot allerlei complicaties leiden, waarbij beide partijen voordeel kunnen behalen.

Opening 8 1.32-27 19-24 2.27-22

Dit is een opening die veel door **Steven de Boer** werd gespeeld.

Bij goed tegenspel krijgt wit het lastig.

```
2. ..... 17x28
3.33x22 18x27
4.31x22 12x32
5.38x27 11-17
```

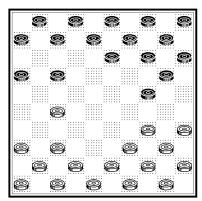

diagram 51

Een gedurfde zet is 6.**36-31**, voor het eerst gespeeld door **J.L. de Boer** van Jellum. Zwart zal afruilen middels 6.17-21, waarna wit een 'wyld hout' krijgt. Bij goed spel van zwart zal wit niet goed uit de opening komen.

```
6.43-38 20-25
7.49-43 15-20 de zesde en zevende zet van wit zijn verplicht.
8.35x15 5x25
9.36-31 24-30
10.31-26 16x36
11.46x26 30-35
12.38-33 (de beste)
12. .... 6-11
13.46-41 en de stelling is voor wit niet gemakkelijk te hanteren.
```

of
9. 13-19
10.31-26 16x36
11.46x26 17-22
12.27x18 19x17 en ook dit is geen voordelige stand voor wit, met als mogelijk vervolg
13.41-36 6-11
14.37-32 9-13

Opening 9 1.32-27 19-24 2.31-26 24-29

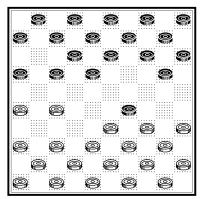

diagram 52

Wit kan nu kiezen uit 3.39x19(1), 34x23(2) of 33x24(3).

3.39x19 13x24

4.36-31 16x36 (In 1943 speelde **J.Hokwerda** 4.**33-29**)

5.46x26 11-16 is niet goed want er zal volgen 6.34-29 16x36

7.35-30 24x35 8.45x25 15x35 9.29-23 18x29

10.33x22 en na 7-12 of 8-12

11.50-45 12x21 12.45x25 36x27

13.37x26

Daarom speelt zwart

5. 20-25

6.27-21

6.33-29?	24x33	9.26x6	15-20	6.41-36? 14-20
7.34x32	11-16	10.35x22	17x46	en later 18-23
8 41-36	6-11	11 6v17	7x36	

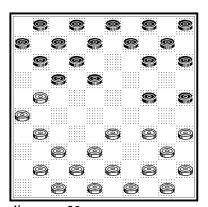

diagram 53

Zwart zal nu vervolgen met 6.17-22 of 9-13

```
6. ..... 17-22, de Koster-variant
7.21x23 18x29 beter voor wit is
8.34x23 24x22 9.26-21 14-20
9.31-27? 22x31 10.21x23 25-30
10.41x21 11x31 11.35x24 20x18, maar ook nu komt zwart
11.37-32 15-20 met een (licht) voordeel uit de opening.
12.35x11 7x36
```

en wit staat niet goed in de lange hoek.

```
6. ..... 9-13 met als bedoeling 7. ....14-20 en achteruit afruilen.
7.33-29 24x29
8.34x32 18-22
9.21x23 13x33
10.43x23 is verplicht, want 38x29 kan niet om 10. ....17-21 en na 10.32x34 komt 17-21 11.26x17 7x36.
10. .... 17-21
11.26x17 11x24, want na 11. ....7x36 vervolgt wit met 12.23-19 en 13.35-30 etc.
```

Terug naar het begin van deze variant.

Als vijfde zet speelde zwart 20-25. Verrassend is echter 5.17-22. Wit kan nu op voorsprong komen, maar zal dat later moeten bezuren. Hoe wit ook op deze opstoot reageert, er zal altijd een voordeel voor zwart ontstaan! Deze zet is van **Hiele Walinga**, voor het eerst gespeeld in 1998.

In plaats van 3.39x19 heeft wit ook een andere mogelijkheid, namelijk 3.34x23 18x29 4.33x24 20x29 (4.39x19 18x20 lijkt voor wit niet goed.) 5.39x19 13x24 (Na 3.33x24 etc. ontstaat dezelfde stand.)

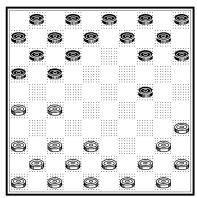

diagram 54

Wit kan nu kiezen voor

6.40-34	17-21	of 624-29	7.34x23	17-21	8. 26x17 11x24	9.27-22 12x32	
7.26x17	12x32	10.38x27 en	n de stand i	s symm	netrisch, met zw	art als eerste aan zet	
8.38x27	11-17						
9.43-38	8-13	(of 9.43-39, waarna e	r levendig	spel on	tstaat met bijv.	6-11, 8-13 of 15-20)	į
10.49-43	2-8	of zwart speelt	10	15-20	14.27x18	19x17	
11.44-40	24x44		11.44-40	24x44	4 15.31-26	16x36	
12.40x49	7-11		12.40x49	13-19	9 16.46x26		
13.27x7	11x2		13.36-31	17-22			

Als negende zet is voor zwart ook mogelijk **6-11**, van **J.D.Tolsma**, met als vervolg 10.36-31 1-6 11.49-43 15-20

Zwart kan ook nog kiezen voor 6.**8-13**. Dit staat op naam van **S. de Boer** te Ferwerd.

7.36-31 16x36	Ofschoon het geen theorie is wil ik hier stil staan bij een partij
8.46x26 2-8	waarin deze variant gespeeld werd. Er voltrok zich toen een
9.41-36 15-20	opmerkelijk zettenverloop. De partij werd gespeeld tussen twee
10.27-21	cracks, te weten A.v.d.Goot(wit) en D.H.de Vries(zwart), te Lollum
	op 19 december 1981.

Het verloop was zoals in de variant van S. de Boer, met als afwijking

9.27-21 15-20	13.38-32 17-21	17.30-24 20x29
10.41-36 20-25	14.26x30 6x46	18.34x23 12-17
11.35x15 5x25	15.43-39 14-20	19.32-28 46x32
12.21-16 13-18	16.44-40 11-16	20.42x13 9x36

Een andere mogelijkheid is 6.44-39

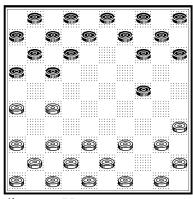

diagram 55

Met als mogelijk vervolg	Wit kan ook kiezen voor
6 15-20	6.36-31
7.50-44 17-21	
8.26x17 12x32	Na 6 16x36
9.38x27 11-17	7.46x26 24-30
10.42-38	8.35x24 14x34
	9.40x29 17-22
	10.27x18 8x30
	staat zwart niet slechter.

Opening 38 de Lusoris opening 1. 31-26 20-25 2.37-31 14-20 3.33-28

Lusoris, het computerprogramma van **Stef Keetman**, is in de tweekamp tegen de kampioen in 1998 en 1999 van de theorie afgeweken met de derde zet.

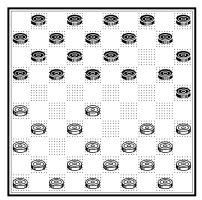

diagram 125

Zwart kan nu afruilen door

3. 19-23

4.28x19 9x29

5.34x23 18x29

6.39x19 13x24 en zwart staat prima,

dus 5.39x19 13x24

6.34x14 20x9 Maar ook nu staat zwart toch beter. De schijf op veld 18 kan na 18-23 altijd worden afgeruild.

Na 3. 19-24

4.34x14 10x19 kan wit een dam halen via

5.35-30 25x34

6.39x10 5x14

7.32-27 17x39

8.49x29 18x49

9.44-39 49x35

10.45x5, maar na

10..... 16-21

11.26x17 12x21 raakt wit de dam kwijt en komt bovendien op achterstand.

Het is dus twijfelachtig of deze opening speelbaar is.

Opening 10 1.32-27 20-25 2.27-22

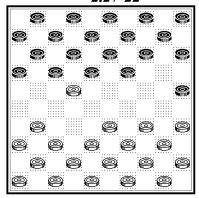

diagram 56

2. 18x27, dit is de Bilkert-voortzetting.

3.31x22 12x32

4.42x22 17x28

5.38x20 15x24

6.35x15 5x25

7.40-35 10-15 (gedwongen). Nu kan wit dam halen middels

8.35-30 24x35

9.34-30 25x32

10.45x5 maar zwart zal op voorsprong komen na

10. 14-20

11.37x28 9-14

12.5x19 of 5x23 en in beide gevallen raakt wit achter.

Wit speelt dus op 9.33-29 24x33 10.34x32 en kan aanvallen op zwarts lange hoek, Of 9.37-31, waarna de damzet wél kan.

Als vijfde zet kan zwart echter ook spelen 5.10x30 6.35x24 25x23 met een lastige schijf op veld 23.

Beter is het dus voor zwart om te spelen:

2.17x28(a) of 12x32(b)

Voortzettting (a) kan tot de volgende varianten leiden:

3.33x22 18x27

4.31x22 12x32

5.38x27 en zwart kan kiezen uit 5. 14-20(a-1), 11-17(a-2) of 19-24(a-3).

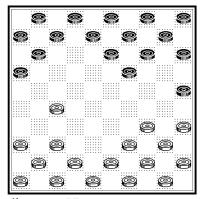

diagram 57

Na 5.14-20(a-1) speelt wit vaak 6.36-31. Deze voortzetting bespreek ik later. Wit kan de variant (a-1) verrassend beantwoorden met 6.27-22. Dit is de **Meike-zet** die is genoemd naar **Meike van der Meer**. Deze dammer van 'Nocht&Kriich' uit Oudega-W speelde dit als eerste in 1996. Zwart kan op voorsprong komen, maar zal een erg moeilijke stand krijgen indien hij die voorsprong wenst te behouden. De verwikkelingen kunnen echter ook ontweken worden middels

6..... 9-14

7.34-30 Gedwongen, omdat zwart anders na 19-24 en 24-30 op voorsprong komt.

7. 25x34

8. 40x18 8x17 met een gelijkwaardige stand.

Zwart komt een schijf voor na

6. 16-21

7.37-31 21x23

8.31-26 maar veel zetten zijn nu voor zwart niet goed, zoals 9-14, 10-14, 19-24, 20-24, 7-12 en 11-17. Zwarts lange hoek zit op slot, maar die komt los na

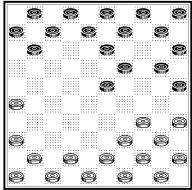

diagram 58

8. 23-28 en wit moet afruilen, omdat er anders na 8.28-32 een 'wyld hout' komt.

9.26-21, dat beter lijkt dan 34-30.

9. 11x31

10.36x29 en weer staat zwarts lange hoek vast.

Wit kan na 19-23 en 34-30 altijd gunstig afruilen. Wat moet zwart dan? Na

8. 11-16

9.26-21 16x27

10.34-30 25x34

11.44x31 lijkt de stand gelijkwaardig.

Zwart kan trachten middels 8.8-12 en later 3-8 het schijfvoordeel te behouden.

Een moeilijke opgave, die sowieso een positioneel mindere stand met zich meebrengt.

We gaan nu de tweede variant 5.11-17(a-2) nader bekijken.

Wit kan vervolgen met

6.27-22 17x28

7.34-30 25x34

8.40x27 19-24

9.39-34 en een rustig positiespel.

9.37-31 is af te raden, want zwart zal vervolgen met 9.14-20.

Nu mag wit niet 10.39-34 spelen en zal er volgen

10.31-26 24-30

11.35x24 20x29

12.39x19 13x24 wat een verbetering van de zwarte stand betekent.

De derde variant is 5. 19-24(a-3).

6.37-31 is een voor de handliggende zet, maar kan niet om 6.14-20etc., dus

6.27-21 16x27

7.37x17 11x22

8.34-29 24x33

9.43x21 met ook hier een positiespel, waarbij wit er voor moet zorgen geen schijf op veld 21 te krijgen.

Wit kan ook vervolgen met

6.34-30 25x34

7.39x19 13x24

8.40-34 11-17

9.43-38 8-13

10.49-43 2-8 (Of 10.15-20 en dan later 13-19, 17-22 en overdwars afruilen.)

11.44-40 24x44

12.40x49 7-11

13.27x7 11x2 en de opening is voorbij.

Terug naar het begin van deze opening. Zwart kan als tweede zet ook rechtuit slaan.

1.32-27 20-25

2.27-22 12x32

3.38x27 (of **37x28**, een zet van **J.Schuurmans**, maar dan kan zwart gunstig afruilen.)

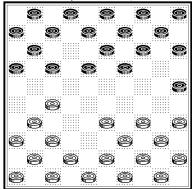

diagram 59

Nu heeft zwart de keus uit zes voortzettingen: 3.14-20(1), 19-23(2), 18-23(3), 8-12(4), 17-22(5) en 17-21(6).

3. 14-20(1)

4.27-22 de 'Meike-zet', zie boven. Ook is mogelijk 4.31-26, zie verderop.

3. **19-23**(2), een zet van **Sjoerd Couperus**.

4.31-26 14-19

5.33-29 17-21

6.26x17 11x31

7.41x21 16x27 of 7.37x26 25-30 dus 7.36x27 7-12 8.37x17 18x16 8.35x22 18x27 8.37-32 19-24 9.29x20 25x14 9.26x28 19-23 9.29x20 25x14 en de opening is voorbij 10.28x19 13x35 10.34-30

11.45x25 15x35 en wit staat beter.

en de zwarte schijf op veld 35 plaagt wit.

- 3. **18-23**(3), een variant van **Hiele Walinga**.
- 4.31-26 **19-24**, een antwoord van dezelfde dammer.
- 5.27-21 11x31
- 6.41x12 13x11
- 7.33x13 14x12
- 8.34x14 9x20 en zwart staat als een huis.

Beter lijkt daarom 5.33-29 24x33

6.39x19	13x24			
7.43-39	8-13	of	7.37-31	17x37
8.37-31	17x37		8.41x32	8-12
9.41x32	13-19		9.34-29	24x33
10.34-29	24x33		10.32x34	12-17
11.32x34	1		11.42-38	2-8

3. 8-12(4), een variant van Willem F. Bakker.

4.31-26 en hoe redt zwart zich uit de problemen?

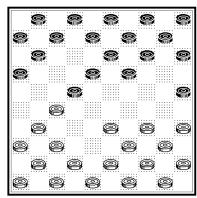

diagram 60

De volgende zet is voor het eerst gespeeld door Marten S. Walinga.

3. 17-22(5) en nu zijn veel zetten van wit niet goed, zoals 4.36-31, 27-21, 37-32, 34-29, 34-30 en 35-30

De beste voortzetting lijkt	Wit kan evenwel oo	k kiezen voor
e i		_
4.43-38 14-20(verplicht)	4.42-38 25-30	of
5.33-28 22x33	5.34x25 16-21	5.35x24 19x30
6.34x32 met een goede stand voor wit.	6.27x16 6x26	6.34x25 15x35
Wit kan ook kiezen voor	7.36x16 22-28	7.45x25 11-17
4.33-28 22x33(verplicht)	8.33x22 18x36	8.40-35 17-21
5.43x12 8x17 met evenwicht.	9.46x26 19-24	9.31x11 1x34
Een aardige voortzetting lijkt	10.25x23 13x31	10.39x30
4.43-38 14-20	11.41x21 11x31	dat voor wit
5.27-21 16x27	12.26x37 1-6	beter lijkt.
6.37x28 en wit komt op voorsprong.	13.43-38 6x26	
Zwart vervolgt echter met	14.37-31 26x37	
6 18-23	15.38x36	
7.48-43 23x32 en op de volgende zet	met evenwicht	
7.48-44 speelt zwart 23-29, met dam op veld 49		
7.49-43 leidt eveneens tot een dam voor zwart		
of wit houdt een zwakke stand.		

Dus zal wit kiezen voor 7.38-32, met een spectaculair vervolg.

7.38-32	23x43	11.34x12	2x22	15.36x16	6x26
8.49x38	19-23	12.5x48	15-20	en zwart li	jkt beter te staan.
9.28x19	9x49	13.35x24	8-13		
10.48-43	20-24	14.32x14	10x26		

- 3. 17-21(6), wederom een variant van Willem F. Bakker.
- 4.31-26 21x32
- 5.33x31 16-21
- 6.26x17 18x16 met rustig positiespel.

We gaan terug naar het begin van deze opening.

Na 1.32-27 20-25

2.27-22 17x28

3.33x22 18x27

4.31x22 12x32

5.38x27 14-20 kwam de verrassende voortzetting 6.27-22, oftewel de Meike-zet.

Wit kan echter ook kiezen voor 6.36-31

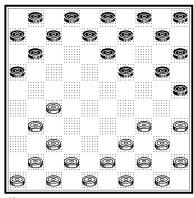

diagram 61

Zwart heeft nu de keuze uit 6.9-14(1) of 11-17(2).

```
6. .... 9-14(1)
```

7.42-38 (niet 34-30 etc.)

7. 19-24

8.34-30 25x34 of 8.41-36 24-30 of een variant van **Joh. Hijma**

9.39x19 13x24 9.35x24 20x29 8.**38-32** 10.41-36 20-25 10.34x23 13x42 9.34-30

11.31-26 14-20 11.43x41

en in beide gevallen ontstaat een gelijkwaardige stand.

6. 11-17(2)

7.27-22 17x28

8.31-26 16x38 of 8.34-30 25x34

9.43x12 8x17 9.40x27 en ook nu is de stand gelijkwaardig.

In plaats van 6.36-31 kan wit ook nog spelen 6.34-30, waarna er kan volgen

6	25x34	11.34x14	9x20
7.39x30	11-17	12.27-22	17x28
8.43-39	19-24	13.35-30	25x34
9.30x19	13x24	14.40x27	
10.39-34	20-25		

Rest er nog één voortzetting van deze opening, die nog onbesproken is.

1.32-27 20-25

2.27-22 12x32

3.38x27 14-20

4.31-26 en zwart kan nu kiezen uit **10-14** of **9-14**. De laatste bekijken we eerst.

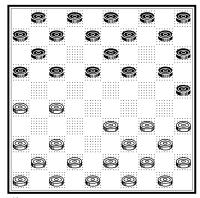

diagram 62

4. **9-14**

5.37-31 geeft een vereenvoudiging	of 5.43-38 3-9
5 17x37	6.38-32? 17-22 en wit raakt achter, dus
6.36x38 16x27	6.36-31 16x36
7.33-28 27x29	7.46x26 11-16?
8.34x12 8x17(verplicht)	8.41-36? 17-21 dus 8.33-28 16x36
9.35-30 25x34	9.26x17 19-24 9.38-33 36x29
10.40x16 6x26	10.17x30 20-24 10.34x21 18x38
	11.30x19 14x41 11.39x37 en wit staat voor.

Meestal geeft wit echter de voorkeur aan 4.10-14.

Dit is de Jan Bruinsma-variant. Het vervolg is

5.37-31 17x37

Nu kan wit beter kiezen voor 6.41x32, omdat anders kan volgen

 6.47x27
 25-30
 11.43-38
 19-23

 7.34x25
 20-24
 12.48-43
 13-18

 8.25x12
 8x37
 13.33x22
 47x41

9.41x32 16-21 14.36x47 en zwart staat beter

10.26x17 7x47 Derhalve

6.41x32 (dreigt 25-30 etc.). Zwart heeft nu de keuze uit 16-21(a), 5-10(b) of 20-24(c).

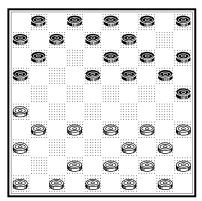

diagram 63

6. 16-21(a) is niet goed, omdat wit na 7.26x17 7x29
8.34x12 8x17
9.35-30 25x34
10.39x8 3x12 beter staat.

Na

5-10(b)6. 7.32-27 18-22 8.27x18 19x17 lijkt de opening voorbij, maar er kan volgen 9.31-27 17x37 10.42x31 11-17 11.33-29 **13-18**, een zet van **Dirk H. de Vries**, uit Minnertsga, nu wonend te Drachten. 12.29-24 25x23 (verplicht) 13.34-30 met de dreiging 30-25 13. 6-11 14.26x6 17-21 15.6x28 21x41 16.46x37 20-24 17.30x19 14x41

17.30x19 14x41 18.36-31 (verplicht)

18. 41x21 en zwart kan aanvallen op wits onderbezette lange hoek.

De derde variant leidt tot een levendig spel.

Na 6.20-24(c) heeft wit slechts een beperkte keuze.

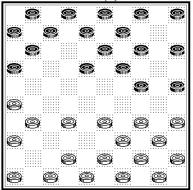

diagram 64

```
Niet goed is
7.32-27? 24-29
8.34x12 8x37
9.47x27 15-20
                                                Of 11.36x47 16x36
10.35x24 14x41
                                                   12.46x26 11-16 en de schijf op veld
                                                                    26 gaat verloren.
11.46x37 16-21
12.7x38 39x37 en wit staat één schijf achter.
Na 7.33-29 24x33
   8.43x12
              8x17 (of 7x18)
   9.32-27
             17x37
   10.47x27 2-8 (of 11-17 11.27-21 etc.)
                                            Bij 10. ....2-8 staat zwarts dubbele hoek vast.
   11.48-43 14-20
   12.42-38 4-10 is de partij in evenwicht.
```

```
Tenslotte
7.34-30 25x34
8.40x20 15x24
9.33-29 24x33
                           Beter voor wit is echter 11.39-34, een zet van Dirk H. de Vries
10.43x12 8x17
11.32-27 17x37
                            Een vervolg kan zijn 11. ...17-21 12.26x17 7x38 13.42x33
12.47x27 evenwicht
Maar zwart kan ook kiezen voor
8. . . . . .
          14x25
9.32-27 (Om 16-21 etc. tegen te gaan.)
9. . . . . .
          25-30
                                                of
                                                                   9-14 (dreigt 25-30 etc.)
10.35x24 19x30
                                                        10.33-29(verplicht) 3-9
11.33-29 30x28
                                                        11.29-24
                                                                    25x23
12.27x29 met opnieuw een evenwichtige stand.
                                                        12.27-21
                                                                    16x27
11.33-28 18x40
                                                        13.31x24
                                                                   19x30
12.44x24 lijkt aardig, maar na
                                                        14.35x24 14x34
          7-12 dreigt 13-18 en 18-23 en
12. .....
                                                        15.39x30 en wit staat niet minder.
13.43-39 leidt bijvoorbeeld altijd tot
          een achterstand voor wit.
                                                                                     10-8
```

Opening 11 1.31-26 19-24

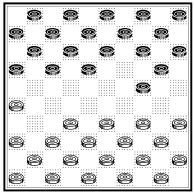

diagram 65

Bij deze opening heeft wit als tweede zet de keuze uit de volgende voortzettingen. **2.32-27**(1) **34-30**(2) **37-31**(3) **32-28**(4) **33-28**(5)

Na **2.32-27**(1) komen we in opening 9 terecht en daarom gaan we daar nu niet verder op in. De voortzetting **2.34-30**(2) zal door zwart als volgt beantwoord kunnen worden, waardoor verwikkelingen vooreerst vermeden worden.

2...... 20-25 3.30x19 18x20 4.35-30 25x34 5.33x35

Die worden na 2.37-31(3) niet uit de weg gegaan. Het vervolg kan zijn

- 2. 24-29
- 3.34x23 18x29
- 4.33x24 20x29
- 5.39x19 13x24
- 6.40-34 24-29 of 6. 8-13, dan wel 9-13, beide zetten van Steven de Boer
- 7.34x23 17-21
- 8.26x17 11x24

Als zesde zet kan wit ook kiezen voor 44-39.

zie diagram 66

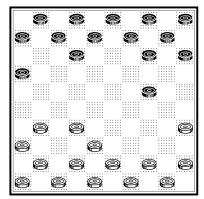

diagram 66

9.38-33 met als bedoeling 10.33-29 en 11.32x34, wordt weerlegd met

9. 12-18 en de verplichte afruil

10.33-29 24x33

11.43x12 8x17 anders komt na 10. 18-22 11.32x12 8x17 de witte schijf op veld 33 'op 'e tocht'.

9.32-27 12-17 en wit is gedwongen tot 10.41-37 of 42-37, waarna de voor zwart gunstige afruil

10. 24-30

11.35x24 14x34

12.44x24 17-22

13.27x18 8x28

14.38x18 16-21

15.31x11 6x30 mogelijk is.

Voor wit resteren derhalve de volgende mogelijkheden 9.41-37(1), 42-37(2), 31-26(3), 44-40(4) en 44-39(5). Na 9.41-37(1) zou kunnen volgen

9. 12-17

10.31-26 17-22

11.32x12 8x17

12.38-32 14-20

13.32-27 20-25

14.43-38 17-22

15.27x18 24-30

16.35x24 25x12 en alles is open.

Na 9.31-26(3) kan dezelfde zettenreeks volgen. Wits negende en tiende zet zijn dan omgedraaid.

De voortzetting 9.42-37(2) 12-17 lijkt voor wit niet goed.

Ook 9.44-40(4) is af te raden. Wit mist dan een steunpunt op veld 39 en daarom is 9.44-39(5) beter.

Terug naar het begin van de derde voortzetting van wit **2.37-31**(3) 24-29. Wit kan nu ook rechtuit slaan 3.39x19 **14x23**, een variant van **Teake Kooistra**.

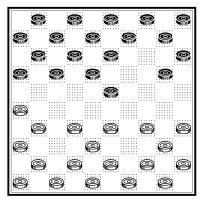

diagram 67

Wit moet nu oppassen, want veel zetten zijn niet goed, zoals

11 /	
4.41-37 23-28	In plaats van 314x23 is ook
5.33x22 17x28	speelbaar 313x24, met als
6.32x23 18x29	mogelijk vervolg
7.34x23 13x33	4.41-37 20-25
8.38x29 16-21	5.46-41 14-20 of 5.34-30 25x34
9.26x17 12x32	6.34x14 4x24 6.40x20 15x24
10.42x22 en wit heeft twee 'wylde houten'.	7.33-29 24x33
Ook 4.42-37 23-28etc. leidt tot een voor wit slechte star	nd. 8.32x34
Na 4.34-29 23x34	
5.44x24 20x29	
6.33x24 18-23 etc. komt het voor wit ook niet goed.	
En 4.32-38 23x32	
5.38x27 17x37	
6.41x32 16-21 etc. is verkeerd.	

Te overwegen vallen dus 4. **44-39** of **34-30**.

Een vereenvoudiging is

4.44-39 23-28	Een verrassende tegenzet van zwart is echter 4 23-29
5.33x22 17x37	5.39x19 en 5.33x24 leiden tot een zwakke witte rechterflank.
6.41x32(verpl.)	5.34x23 18x29
6 16-21	6.33x24 20x29
7.26x19 13x33	7.39x19 13x24 lijkt voor zwart gunstig
8.32x34	of
	6.39x19 13x24
	7.33-29 24x33
	8.32x34 20-24
	9.34x14 9x14 ook.

Het lijkt daarom beter om voor wit als vierde zet te kiezen voor 4.34-30, waarna zwart zal antwoorden met

```
4. .... 20-25
```

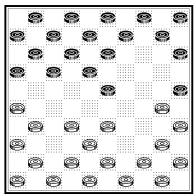

diagram 68

Nu heeft wit de keus uit 5. 41-37, 42-37 of 44-39.

5.**42-37** 20-25, dit is een variant van **Teake Kooistra** (beter dan 41-37)

6.44x22 17x39

7.43x34

Wit kan echter ook voortzetten met

5.44-39 25x34

6.40x29 23x34

7.39x30 komt voor wit niet goed, dus

6.39x30 9-14 en nu heeft wit de keus uit zes zetten 7. 41-37(1), 42-37(2), 50-44(3), 30-25(4), 49-44(5) en 33-28(6).

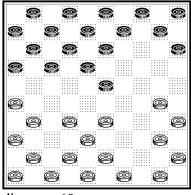

diagram 69

De eerste twee voortzettingen zijn fout, want zwart zal na 7. 23-28 altijd voorkomen.

Na 7.50-44(3) 23-29

8.30x28 14-19 (dreigt 9. 17-21 etc. met dam op 50)

9.35-30(verpl.) 19-23

10.28x19 13x35

11.45x25 15x35 wordt wits rechterflank erg zwak.

7.30-25(4) 23-29

8.33x24 14x34

9.35x33 15x44

10.50x39 leidt tot een voor wit moeilijke stelling.

```
7.49-44(5) 14-20
 8.30-25? 3-9
 9.25x3
           23-28
  10.3x23 28x19 en zwart komt op voorsprong.
En 8.41-37 is niet goed, want zwart vervolgt met 8. .....23-28 en wit raakt achter.
Na 8.44-39 20-25
   9.42-37 25x34
                                         of 9.33-29
                                                      23x34
   10.40x29 23x34
                                            10.35x33 25x34
   11.39x30 13-19 is wit verplicht tot
                                            11.33x35 en zwart lijkt iets
   12.33-29 19x39
                                                       minder te staan
   13.38x40 met lastig spel.
 of 10.39x30 15-20, waarna wit kan kiezen uit 11.42-37, 49-44 of 50-44.
Tenslotte 7.33-28(6) met als mogelijk vervolg
             3-9
    7. .....
    8.28x19 13x24
    9.30x19 18x20 waarna de stand van zwart ook veel beter is.
```

We mogen derhalve voorzichtig concluderen dat de vijfde zet van wit 42-37 moet zijn. De beste voortzetting voor wit is dus

1.31-26 19-24 2.37-31 24-29 3.39x19 14x23 4.34-30 20-25 5.42-37 25x34 6.44x22 17x39

7.43x34 waarna zwart kan kiezen uit 11-17 of 15-20

Er blijft nu nog één zet over: 2.32-38, de Walinga-voortzetting.

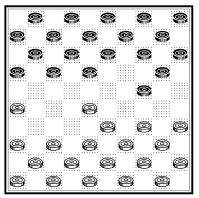

diagram 70

Er zal dan kunnen volgen

2. 20-25

3.37-32 14-20

4.34x14 10x19

5.35-30 25x34

6.39x10 5x14

7.40-35 14-20

of 7. 17-22 8.35-30(verplicht om 8.17-21) 8.28x17 12x21

8. 20x40 9.26x17 11x22

9.44x35 19-23

10.28x19 18x20

11.42x31 met een min of meer gelijkwaardige stand met een betere stand voor zwart.

10.32x23 19x37

5.32-27 17x37

6.41x32 levert schijfverlies op, na 6. 16-21etc.

En na 5.39-34 19-24

6.34x14 4x24 is zwart positioneel in het voordeel (met onder meer de dreiging 16-21, 21-27 en 24-30).

Als vierde zet kan zwart echter ook kiezen voor 4x24.

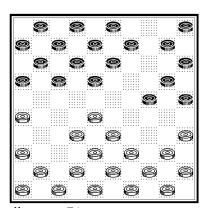

diagram 71

Er kan dan een zeer levendig speltype ontstaan met vele dreigingen. Wit heeft nu de keus uit vier voortzettingen 5.40-34(1), 39-34(2), 41-37(3) en 32-37(4). De eerste voortzetting is niet goed, want na

5.40-34(1) 18-22

6.34x14 10x19 komt wit altijd één schijf achter.

Na 5.39-34(2) zal zwart vervolgen met

5. 24-30

6.25x34 20x27

7.26x28 18-23

8.28x19 13x24

9.34x14 9x20

De voortzetting 5.41-37(3) leidt tot een ingewikkelde stand, want zwart zal vervolgen met 5. 16-21 en dan heeft wit slechts één goede zet.

6.40-34, 39-34, 46-41 en 47-41 kunnen niet om 6.21-27 en 7.24-30

6.37-31(verpl.) 21x41

7.46x37 11-16

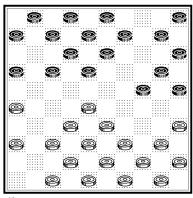

diagram 72

Nu is voor wit mogelijk 8.40-34(1), 39-34(2), 28-22(3) en 37-31(4).

8.40-34(1) en 39-34(2) kunnen beide niet, want er zou volgen

8. 6-11

9.26x6 24-30 of 9.34x14 10x19

10.35x24 20x27 10.26x6 25-30

11.32x21 17x46 11.35x24 20x27

12. 6x19 46x14 12.32x21 17x46 13.6x17 46x6

Ook 8.28-22(3) is niet goed, want na

8. 18x27

9.32x21 (na 9.26x28 24-30etc. komt zwart voor)

9. 16x27

10.26x28 24-30

11.35x24 25x41 verliest wit.

8.37-31(4) is dus verplicht. Zwart vervolgt met 18-22.

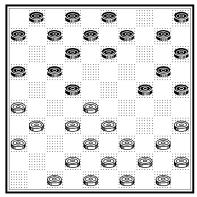

diagram 73

Wit heeft nu de keus uit zeven voortzettingen 9.40-34(1), 39-34(2), 33-29(3), 28-23(4), 32-27(5), 31-27(6) en 47-41(7).

Opnieuw falen de zetten 40-34(1) en 39-34(2), want zwart komt altijd op voorsprong.

```
22-27
9. .....
10.31x11 6x17
11.26x6
         24-30 of 11.34x14 10x19
12.35x24 20x27
                    12.26x6 25-30
13.32x21 17x46
                    13.35x24 20x27
14.33-28 46x40
                    14.32x21 17x46
15.44x35
                    15.33-28 46x23
                    16.40-34(of 39-34)
                    16. .....
                             23x40
                    17.44x35
```

```
9.33-29(3) is niet goed, want na
  9. .....
           24x33
  10.43x21 16x29
 11.39x19 13x24 raakt wit op achterstand.
  9.28-23(4) 17-21
 10.26x28 24x22
 11.28x17 12x41 is ook al niet goed voor wit
Voor wit is de voortzetting 9.32-27(5) niet goed, want na
9. .....
          17x37
10.47x18 12x34
11.39x19 13x24 staat zwart één schijf voor.
Ook de voortzetting 9.31-27(6) komt niet in aanmerking, wegens
9. . . . . .
          22x31
10.26x37 24-30 of 1.36x27 16x36
11.35x24 20x27
12.32x21 17x46
```

Tenslotte 9.47-41(7) met een mogelijk zeer levendig spel als vervolg

9	16-21	of 9	22-27
10.31x11	1x21	10.31x11	6x17
11.39-34(verpl.)	22-27	11.26x6	24-30
12.34x14	10x19	12.35x24	20x27
13.35-30(verpl.)	25x34	13.32x21	17x37
14.33x35	27x29	14.38x36	
15.35-30	20-25		
16.30x28	7-11		

Een voorzichtige conclusie kan zijn dat wit als vijfde zet moet spelen 5.32-37(4), met als vervolg

```
5. ..... 17x37
6.41x32 24-30 of 6. ..... 11-17, met als enige voortzettingen voor wit 7.26-21etc. of 7.35x24 20x27
8.26x28 18-23 7.42-37 en 46-41 falen, omdat dan na 7. .....16-21, de dreiging 9.28x19 13x24 en de stand lijkt gelijkwaardig.

7.39-34 6-11etc. en wit verliest 7.40-34 18-22
8.34x14 10x19 en wit raakt altijd achter.
```

We gaan nu nog eenmaal terug naar het begin van deze opening.

Na 1.31-26 19-24, kan wit ook kiezen voor 2.33-28(5), een variant van Tjerk Wijbenga.

Zwart zal nu antwoorden met

2. 20-25 met als vervolg

3.34-30 25x34

4.39x19 9x27

5.32x21 16x27

6.26x28

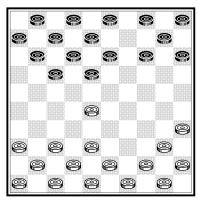

diagram 74

Zwart kan nu kiezen uit een aantal voortzettingen, zoals

6. 18-22 6. 18-23? 6. 17-21 7.40-34 22x33 7.28x19 13x24 7.38x32 18x27

8.34x32 met evenwicht 8.40-34 en wit staat beter 8.37x26 en wit staat beter.

Voor zwart is het beter om te spelen 6.14-20 of 11-16, waarna wit vooreerst de lastige schijf op veld 28 moet zien te verdedigen.

Ook is mogelijk 6. 13-19

7.43-39 19-23

8.28x19 18x20 en zwart lijkt beter te staan.

Opening 12 de Terpstra opening I 1.32-27 20-24

Deze opening werd voor het eerst gespeeld door Germ Terpstra.

Wit kan nu uit veel zetten kiezen. Die zijn in het Bondsorgaan van de Dambond Fries Spel door **Teake Kooistra** uitvoerig besproken. Zie daarvoor de nummers 40 en volgende. Ik wil hier stil staan bij de voortzetting die nu veelal gekozen wordt, namelijk 2.33-29 24x33

3.34x32 waarna de stand er als volgt uitziet.

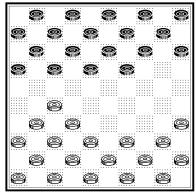

diagram 75

Meestal vervolgt zwart nu met 3.17-21. Er zijn echter ook zetten mogelijk, zoals 15-20 of 19-23, een zet die door Hiele Walinga voor het eerst werd gespeeld. Eerst bespreken we

```
3. ..... 15-20
4.39-33 20-25
5.35x15 5x25
6.40-35 19-23
                             19-24
7.35x15 23-29
                of 6. .....
8.33x24 14x34
                   7.35x15 18-22
9.44x24 18-22
                    8.27x18 8x19
10.27x18 12x5
                    9.49x20 14x5
                                      en in beide gevallen is de stand in evenwicht,
                                      alhoewel wits rechterflank wat 'kaal' lijkt.
```

Als vierde zet kan wit echter ook kiezen voor

4.39-34	10-15	4	20-25	7.44-39 (beter dan 44-40) 17-21 (verpl.)
5.34-30	20-25	5.35x15	5x25	8.34-30 25x34
6.31-26	25x34	6.40-35	10-15	9.35x33
7.40x29	19x39			
0.2040	10.02 (0	4 - C:1	120	20 4

8.38x40 18-23 (Om de afruil door 32-28 te voorkomen, maar dan komt zwart wellicht materiaal op de linkervleugel te kort. 18-22 is ook mogelijk.)

```
9.37-31 17x28
10.26-21 16x27
11.31x24 14x24
12.40x27 11-16
         17-21
4. . . . . .
5.27-22 21x23
                   of 6. .....
                              19x39
6.34-29 23x34
                     7.49x29 23x34
                                       En ook nu ontstaat een min of meer
7.44x15 5x25
                     8.44x15 5x25
8.35x15
                     9.35x15
```

evenwichtige stand. 12-1 We gaan nu kijken naar een andere mogelijkheid voor zwart op de derde zet: 17-21. Wit moet nu verplicht vervolgen met 4. 39-33, omdat er anders na 4.21-26 een voor wit onvoordelige stand zal ontstaan. De stand ziet er dan als volgt uit.

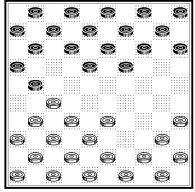

diagram 76

Nu heeft zwart de keus uit 4.21-26(1) of 14-20. Andere zetten zijn niet goed.

21-26 4. 5.44-39 26x28 Het vervolg 6.33x22 18x27 of 6.32x23 18x29 6.32x23 19x28 7.32x21 16x27 7.33x22 18x27 7.33x24 14x34 8.31x22 12x32 8.39x30 19-24 8.31x22 12x32 9.30x19 13x24 9.38x27 lijkt voor wit iets minder. 9.38x27 en er is in beide gevallen evenwicht.

Wit kan echter ook kiezen voor 5.33-28

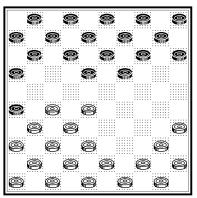

diagram 77

10.37x26

Zwart kan nu verder gaan met de volgende voortzettingen 5.15-20, 11-17 of 18-23.

Niet goed is 5.12-17, Evenmin komt 5.14-20 in aanmerking, want na want er zal volgen 6.27-22 18x29 7.31-27 26x28 7.36x16 6x26 8.32x25

7.36x16 6x26 8.32x25

8.31-27 26x28 staat de zwarte schijf op het veld 29 niet goed. 9.32x21 11x31 De voortzetting 5.19-24 is niet goed omdat wit vervolgt met

6.27-21 16x29

7.36x16 6x26

8.40-34 29x40

9.50x6 en schijfverlies voor zwart.

Na 5.33-28 11-17

6.28-22 26x28 of 6. 17x28 7.22x33 7.27x29 19x39

8.43x34

En in beide gevallen is er evenwicht.

Wit kan echter ook kiezen voor 6.28-23

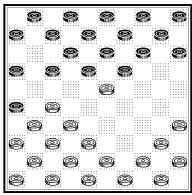

diagram 78

Nu is zwart verplicht tot 6.19x28 7.27x29, omdat wit anders altijd op voorsprong komt.

6	13x33	of	6	18x29			
7.38x29	26x30		7.27-21	16x27			
8.35x13	14x12		8.36x20	27x36			
			9.46x26	15x24			
			10.43-39	14-19	of	10	13-19
			11.40-34	29x40		11.39-34	19-23
			12.45x23	13x31		12.32-28	23x43
			13.41x21			13.48x30	

Na 5.33-28 15-20

6.28-23 19x28 of 6. 26x28

7.27x29 11-17 7.43-39 18x29

8.29-23 18x29 8.32x34 is er in beide gevallen evenwicht in de partij.

9.31-27 26x28

10.32x34

Met 5. 18-23 kunnen er levendige verwikkelingen ontstaan als wit vervolgt met bijvoorbeeld 6.35-30 of 44-39. Er is voor wit nog vereenvoudiging mogelijk middels

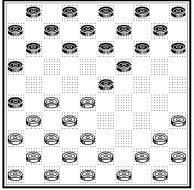

diagram 79

6.27-21 16x29 7.36x16 6x26 8.32-27 26x28 9.38x20 14x25 of 9. 15x24 Na 9. 10x30 10.35-30 25x34 10.40-34 29x40 10.35x22 12x32 11.44x22 12x32 11.50x28 11.37x30 staat wit één schijf voor. 12.37x30

Nu moet er nog gekeken worden naar een andere voortzetting, namelijk

1.32-27 20-24

2.33-29 24x33

3.34x32 17-21

4.39-33 14-20

5.35-30, waarna de volgende stand is ontstaan.

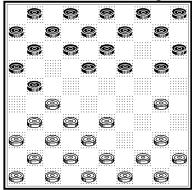

diagram 80

Zwart mag niet achterstrijken, want na

5	20-25 volgt	en na 5	21-26 volgt
6.31-26	25x34	6.30-25	26x39
7.44x24	19x30	7.25x23	13x33
8.26x19	13x24	8.43x23	18x29
9.40x29		9.44x24	

Na 5. 18-22(1)

6.27x18 8x39

7.44x33 lijkt de stand gelijkwaardig. We zullen later zien dat dit de beste voortzetting is voor zwart.

5. 20-24(2) is niet goed, want na

6.30-25 15x35

7.45x14 komt wit op voorsprong.

5. 19-23(3) faalt wegens

6.27-22 18x27

7.37x26

En ook 5. 18-23(4) is niet goed, want na

6.30-25 15x35

7.45x14 9x20 staat wit beter.

Als zesde zet lijkt 44-39 zo aardig, want daarna kan mooi achteruit worden afgeruild middels 40-35, maar dan komt wit lelijk op de koffie:

6.44-39? 23-28

7.32x25 21x34

8.40x29 15x44

Een voortzetting die voor zwart perspectieven lijkt te bieden is 5.9-14(6), maar na het verrassende antwoord van wit 6.33-28 blijkt het voor zwart erg moeilijk om nog een goede tegenzet te vinden. De stand is inmiddels als volgt.

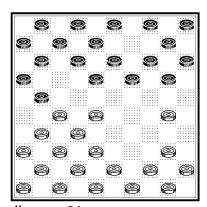

diagram 81

De voortzettingen 6.4-9 en 20-24 betekenen voor zwart direct schijfverlies.

Na 6	4-9 volgt	6	20-24
7.28-22	21x23	7.30-25	15x35
8.27-21	16x27	8.45x23	13x22
9.31x4		9.31-26	22x33
		10.38x20	10x30
		11.26x19	

De overige voortzettingen van zwart zullen door wit steeds met 25-30 worden beantwoord, waarna de mogelijkheden voor zwart erg beperkt worden.

6. 21-26

7.30-25 15x35

8.45x25 levert de volgende stand op

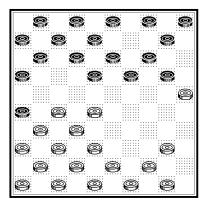

diagram 82

We gaan alle zetten van zwart langs.								
3-9 (1)	8	4-9(2)	8 10-15(3)					
18x29	9.38-33	18x29	9.38-33 18x29					
26x28	10.27-21	16x38	10.32-28 15x35					
	11.42x24	19x30	11.28x10 4x15					
	12.40x20)	12.42-38 26x28					
			13.38x18 12x23					
1.17(4)	0	10 15(5)						
` /		` /						
			8 18-23(6)					
16x38	10.27-21	16x38	9.27-22 23x21					
38x27	11.36x9	38x27	10.28-22 21x23					
4x13	12.43-38	4x13	11.31-27 26x28					
27x38	13.38-32	27x38	12.38x18 12x23					
19x30	14.42x24	19x30						
19-24(7)	8	20-24(8)	Alleen na voortzetting (3), (4) of (5) komt					
13x22	9.25x23	13x22	zwart niet op achterstand.					
26x28	10.40-35	26x28	Wit heeft dan wel een betere stand.					
16x27	11.32x21	16x27						
	12.31x24	14x34						
	13.35x33							
	3-9 (1) 18x29 26x28 1-17(4) 18x29 16x38 8x27 4x13 27x38 19x30 19-24(7) 13x22 26x28	3-9 (1) 8 18x29 9.38-33 26x28 10.27-21 11.42x24 12.40x20 1-17(4) 8 18x29 9.38-33 16x38 10.27-21 11.36x9 4x13 12.43-38 27x38 13.38-32 19x30 14.42x24 19-24(7) 8 19-24(7) 8 19-24(7) 8 19-24(7) 13x22 9.25x23 26x28 10.40-35 16x27 11.32x21 12.31x24	3-9 (1) 8					

Na 6. 3-9 7.30-25 15x35

8.45x25 is de stand als volgt.

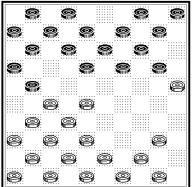

diagram 83

En ook nu gaan we de zwarte zetten langs.

```
8. .....
         10-15
                           12-17(2) 8. .....
                                             18-23(3)
9.38-33
         18x29
                                              10-15 (verplicht)
                   9.28-23 19x26
                                    9.27-22
10.43-39 15x35
                   10.31-27 26x28
                                    10.22x24 14x45
11.39-34 35x33
                  11.32x23
                                    11.25x14
12.32x3 21x32
13.42x22 12x32
                            21-26(4)
                   8. .....
14.3x35 (5 sch.)
                   9.27-22 18x29
                   10.31-27 26x28
                   11.32x3
```

Steeds komt wit met duidelijk voordeel uit de opening.

We zijn nu toegekomen aan de volgende voortzetting van zwart op de zesde zet, namelijk, 6. 12-17

7.30-25 15x35

8.45x25 De stand ziet er dan als volgt uit.

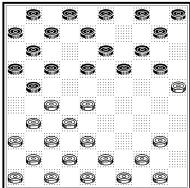

diagram 84

En ook nu zullen we alle zetten van zwart nagaan.

8	3-9(1)	8	4-9(2)	8	8-12(3)	8	10-15(4)
9.27-22	18x29	9.27-22	18x29	9.28x8	7x9	9.40-35	
10.32-27	21x32	10.32-27	21x32	10.27x18	3		
11.31x15		11.31x24					

Er resteert nu nog één voortzetting:

6. 18-23 7.30-25 15x35 8.45x15

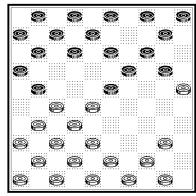

diagram 85

Zwart heeft de keus uit de volgende mogelijkheden.

Zwartnee	off de Reas aff de	voigende inv	ogenjaneae	Z11.	
8	3-9(1)	8	4-9(2)	8	10-15(3)
9.27-22	10-15(verplicht)	9.27-22	23-29	9.40-34	15x22
10.22x24	20x27	10.28x30	21x23	10.27x18	8x28
11.37x26	15x35	11.40-34	20x29	11.38x18	12x23
12.40-34	35x33	12.32-27	29x27	12.32-27	21x32
13. 43x3		13.31x15		13.31x24	
8	12-17(4)	8 12-	·18(5)	8	13-18(6)
9.40-35	•	9.28-22		9.27-22	18x29
				10.32-27	21x32
				11.42x33	
8	20-24(7) 8.	21-2	26(8)		
9.27-22	9.1	27-22 23x2	21		
	10	.28-22 21x2	23	En ook	bij deze voortzetting zien we dat
	11	.32-27 26x2	28	zwart r	niet goed uit de opening komt.
	12	.38x18 12x	23		

Al met al kunnen we concluderen dat de voortzetting waarbij zwart als vierde zet 14-20 speelt niet goed is.

We gaan terug naar het begin van deze opening en moeten nog één voortzetting bespreken, namelijk 1.32-27 20-24

2.33-29 24x33

3.34x32 19-23

Met de laatste zet heeft zwart de bedoeling om daarna 23-29 te spelen en overdwars af te ruilen. De stand is nu als volgt.

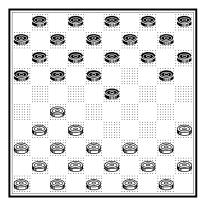

diagram 86

Wit kan antwoorden met 4.35-30 of 39-33.

Na 4.35-30 heeft zwart de volgende mogelijkheden 4.13-19(1), 14-19(2),

14-20(3) en 15-20(4). We zullen deze langslopen.

4. 13-19(1)

5.39-33 en de stand lijkt voor wit beter.

- 4. 14-19(2)
- 5.40-35 en zwart moet kiezen uit 9-14, 10-14 of 15-20. Andere zetten zijn niet goed.
- 6.30-25 en wit staat prima.
- 4. 14-20(3)
- 5.39-33 9-14 is voor zwart nu min of meer verplicht
- 6.30-25 15x35
- 7.45x25 en ook nu staat wit prima.
- 4. 15-20(4) is de beste voortzetting voor zwart.
- 5.30-25 20-24 (verplicht)

zie diagram 87

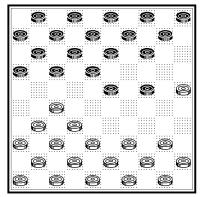

diagram 87

Wit kan nu uit drie zetten kiezen, die alledrie tot gelijkwaardige standen leiden.

			,		J
6.40-35	24-30	6.21-26	24-29	6.39-33	23-29
7.35x22	17x26	7.39x28	18-23	7.25x34	18-22
		8.28x19	13x24	8.27x18	8x30
		9.25x23	17-21	9.40x20	
		10.26x17	11x13		

Opening 13 de Gerbranda opening

1.31-26 20-25

2.34-30 25x34, wit kan de eerste zetten ook in omgekeerde volgorde spelen.

3.40x29

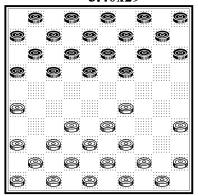

diagram 88

Zwart heeft nu legio mogelijkheden: 3. ..19-23(1), 17-22(2), 14-20(3), 17-21(4) of 18-22(5).

3. 19-23(1), de A.W. de Haan-voortzetting

4.44-40 23x34

5.39x30 18-23 en zwart kan na 6.37-31 of 49-44 of 5. 14-19 het positioneel sterke 6.13-19 etc. spelen. 6.30-25 10-14 7.33-29 19x39

8.43x34

J.D.Tolsma koos voor 5.**15-20**, met als vervolg

6.30-25 13-19

7.33-29 19x39

8.43x34 20-24

9.25x23 18x29

10.34x23 17-21

11.26x17 11x24

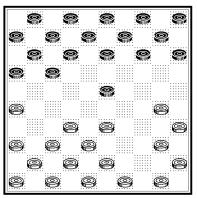

diagram 89

6.30-25 23-29

7.33x24 14x34

8.35x33 15x44

9.49x40 en wit heeft een zwakke hoek.

```
Of 8.40x29 15-20
  9.25x14
            4x31
  10.41x21(verpl.)
  10. .... 11x31
  11.36x27 46x26 en ook hier komt wit niet goed uit de opening.
```

Beter voor wit is te kiezen voor een variant van Sjoerd Tigchelaar

```
6.40-34 14-20
7.30-25 20-24
8.34x14 10x19
9.50-44 15-20
10.25x14 19x10
11.44-40 9-14
                 of 11.44-39 23-28
12.40-34 14-20
                    12.32x23 17-21
13.34-30 20x40
                     13.26x17 11x24
14.35x44
   is een mogelijk vervolg.
```

```
17-22(2), de voortzetting van H.Kingma, van Francker.
3. .....
                 8.29-23 18x29
4.44-40 11-17
5.29-24 14x34
                 9.33x24 19x30
                10.35x24 14x34
6.40x29 10-14
7.50-44 5-10
                 11.39x30
```

```
3. .....
         14-20(3), de C.Posthumus-voortzetting
4.29-24 20x29
5.33x24 19x30
6.35x24 17-21
                of 6. ....17-22, een aanval op schijf 24, met als antwoord 7.39-33
                 of 7.24-20, een variant van Sjoerd Tigchelaar, met als vervolg
7.28x19 9x20
8.37-31 20-25
                              10x30
                    7. . . . . .
                    8.36-31
                              16x37
                    9.37x19 13x24
                     10.32-28 22x33
                     11.38x40
```

3...... 17-21(4), de R.Wymenga-voortzetting 4.26x17 7x27 of 4...... 11x22 5.37x17 12x21 5.37-31 16-21 6.29-24 19x30 6.31x11 6x17 7.35x24 14x34 7.29-24 19x30 8.33x35 9-14 8.35x24 14x34 9.33x35 22-28 10.32x23 18x29 11.39x19 13x24

Tenslotte

3. 18-22(5) 4.29-24 14x34 5.39x30 22-27 6.32x21 16x27 7.26x28 19-24

8.30x19 9x27 en er is evenwicht

Opening 14. de Bakker opening I

- 1. 34-30 20-25
- 2. 31-26 25x34
- 3. 44x24

De eerste twee zetten van wit kunnen ook andersom gespeeld worden.

Deze opening werd veel gespeeld door Willem F. Bakker.

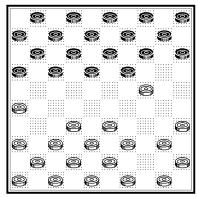

diagram 90

3 14x34 (of 319x30 4.35x24 14x34	4 5.33x35)
4.40x29 19-23	of 4 10-14
5.50-44 23x34	5.29-23 18x29 (19x28 is niet
6.39x30 15-20 (of 13-19 7.30-25 10-14)	6.33x24 14x34 goed)
7.44-39 20x40	7.39x30 19-24
8.35x44 10-15	8.30x19 13x24
9.44-40 9-14	9.26-21 11x33
10.40-35 14-20	10.43x25

Opening 15 1.32-27 17-21

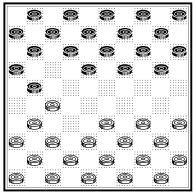

diagram 91

Deze opening bevat weinig theorie, want na

1.32-27 17-21

2.31-26 21x32

3.33x31 16-21

4.36x17 18x16

5.31-26 12-18

6.38-32 om de afruil 6.16-21 en 7.18x16 te voorkomen is de opening eigenlijk voorbij.

Opening 16 1.32-27 18-22 2.27x18

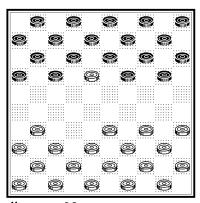

diagram 92

Het is de vraag of deze opening speelbaar is, want zwart komt er in alle voortzettingen minder op te staan.

en wit staat beter

- 2. 8x28 3.38x18 12x23 of 3. 13x22 4.33-29 4.31-26 of 33-28
- 2. 13x22
- 3.31-26 en de witte stand ziet er beter uit
- 2. 12 x23 3.33-29 en zwart kan kiezen uit 4.8-12(1) of 17-21(2).
- 3. 8-12(1)
- 4.29x18 12x23 of 4..... 13x22
- 5.34-30 5.31-26 en wit staat beter
- 3. 17-21(2)
- 4.29x18 19x17 (of eerst 8x28 en 38x18)
- 5.31-26 ziet er voor zwart minder uit, evenals 4. 13x22

5.31-26

Opening 17 1.31-26 17-21 2.26x17

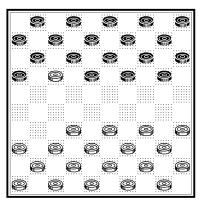

diagram 93

Voor zwart is het beste om naar veld 22 te slaan, want na

- 2. 12x21
- 3.32-27 21x32
- 4.33x31 is de witte stand beter. En ook na
- 2. 7x27
- 3.37x17 12x21
- of 3. 11x22
- 4.32-27 21x32
- 5.33x31 is dat het geval.
- 3.32-27 22x31 en daarna kan zwart altijd gunstig overdwars afruilen.
- 3.36-31 22-28etc. en zwart komt één schijf voor.
- 3.32-28 20-25
- 4.28x17 12x21
- Na 5.37-32 of 38-32 kan zwart altijd overdwars afruilen na 5.18-22.
- 5.36-31 21-26 en zwart lijkt een licht voordeel te hebben.
- 5.37-31 21-26 of achteruit afruilen via 5.7-12.
- 3.33-29 20-25 met lastig spel voor wit. Zwart kan ook 7-11 spelen, andere zetten zijn minder goed.
- 3.34-30 20-25
- 4.36-31 25x34 (Wit kan als vierde zet ook kiezen voor 37-31.)
- 5.39x30 22-28
- 6.32x23 19x39
- 7.43x34 met een gelijkwaardige stand.
- 3.35-30 20-25 met lastig spel voor wit.

De voortzetting die het meest voor de hand ligt is:

3.37-31 22-27

4.31x22 18x27

5.32x21 16x27 na 6.41-37 of 42-37 kan zwart 12-18 spelen en overdwars afruilen.

6.33-29 27-32

7.38x27 19-23 of eerst 7.42x22 12x32

8.29x18 8x26

9.36x16 6x26 en het is de vraag of zwart deze voorpost kan behouden en of het eigenlijk wel speelbaar is.

6.34-30	20-25	of 6	6-11
7.42-37	25x32	7.38-33	27-31
8.37x26	en de opening is voorbij.	8.36x27	19-23
		9.29x18	8x26

In plaats van 3.22-27 kan zwart ook spelen

3. 16-21

4.31x11 7x16

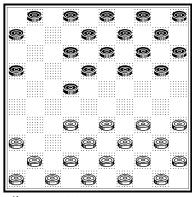

diagram 94

5.32-27 22x31

6.36x27 met een gelijkwaardige stand.

of

5.41-37 22-28

6.33x22 18x27

7.37x17 12x21

8.32-27 21x32

9.38x27 en de stand van wit is heel goed. Daarom lijkt 5.16-21 beter.

Wit kan ook 5.32-28 20-25

6.28x17 12x21

Opening 18 1.32-27 19-23

2.31-26 23-29 en deze zet leidt tot een stand die ook bij opening 9 aan de orde kwam.

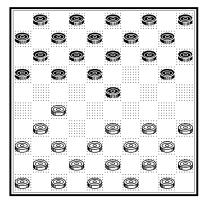

diagram 95

- 2.33-29 17-22 kan niet om 3.27-21etc.
 - 18-22 faalt, want na 3.27x18(verpl.) 8x30 4.35x22 17x28 5.38x18 staat zwart zwak
 - 23-28 3.31-26 28x30 4.34x25 20-24 5.25x23 18x29 6.39x19 13x24 en deze stand kwam ook al bij opening 9 op het bord.
 - 13-19 kan niet om 3.27-22
 - 14-19 3.27-22 17x30 4.35x22 18x27 5.31x22 12x32 6.38x27 13-18 en zwart kan altijd overdwars afruilen, waarna beide partijen een goede stand hebben.
 - ... 20-24 3.29x20 10x30 4.35x22 17x26 en beide partijen staan goed.
 - 20-25 3.27-22 17x25 4.30x22 18x27 5.31x22 12x32 6.38x27 en beide partijen hebben een goede stand.

Opening 19 de Terpstra opening II 1.31-26 20-24

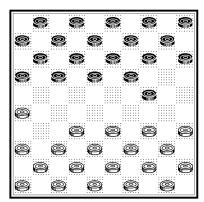

diagram 96

Deze opening werd voor het eerst gespeeld door **Germ Terpstra**. Het is twijfelachtig of deze opening voor zwart speelbaar is. Na 2.34-30 kan zwart kiezen tussen 2.15-20(1), 17-21(2) of 18-23(3).

Niet goed is 2.14-20, want er zal volgen

3.36-31 16x27

4.32x21 11x31

5.41x21 17x26

6.33-29 etc. met een betere stand voor wit.

2. 15-20(1)

3.30-25 18-23(verplicht)

4.40-34 23-29(verplicht)

5.34x23 24x22

6.39-34 10-15(verplicht)

7.44-40 22-28 (de minst slechte)

8.33x22 17x28

9.32x23 19x28

10.38x18 en zwart komt niet goed uit de opening

Beter is

2. 17-21(2)

3.26x17 (voor wit de beste keus)

3. 7x27

4.32x21 16x27

5.37x17 18x16, maar ook nu ziet de witte stand er beter uit.

De voortzetting die vaker gekozen wordt is 2.18-23(3).

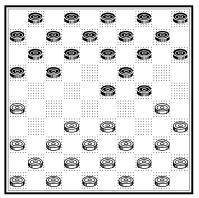

diagram 97

Niet goed is

3.40-34	23-28	of 3.39-34 15-20		
4.38x29	17-21	4.30-25 (verplicht)		
5.26x17	7x20	4 23-29		
		5.25x23 19x30	of 6.44x33	13-19
		6.35x33 20-25	7.25x23	19x39
			8.43x34	

Steeds komt wit positioneel in het nadeel.

Wit moet spelen 3.30-25, waarna zwart verplicht is tot 15-20. De tweede en derde zet van zwart kunnen ook in omgekeerde volgorde gespeeld worden. Wit antwoordt nu met 4. 37-31, met de volgende stand als resultaat.

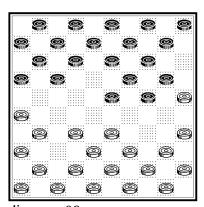

diagram 98

Veel zetten van zwart zijn nu niet goed, zoals

		J		,				
4	23-28	4	12-18	4	16-21	4	10-15	
5.38x18	8x37	5.32-28	23x34	5.32-28	23x34	5.40-34		
6.25x23	19x28	6.25x21	16x27	6.25x23	13x33	komt v	oor wit niet goed	1
7.36x18	16x27	7.44x15	5x25	7.44x24	33x44			
8.18x16	6x26	8.35x15	19-24	8.50x39				
9.33-28	27x29	9.26x28	24-30	of 6	19x28			
10.39x8	9x7	10.40x20) 14x5	7.40x	18			

Zwart is verplicht tot

4. 17-21

5.26x17 waarna 7x27 en 11x22 niet kunnen,

maar ook de twee andere mogelijkheden afvallen

Na 5.16x18 volgt 6.42-37 en wat zwart nu ook zal antwoorden,

er komt altijd een voorsprong voor wit. Dit is een zet van Sjoerd Couperus.

Na 5.12x21 volgt

6.31-26 10-15 (de beste)

7.26x17 en zwart krijgt een mindere stand.

Opening 20 1.31-27

Het is volgens mij niet goed om met deze zet te beginnen, want wit zal altijd op achterstand komen of noodgedwongen een positioneel zwakke stand ontwikkelen.

Zwart antwoordt met

1. 17-21

Er zijn nu vier zetten voor wit die niet direct schijfverlies opleveren:

2.33-28(1), 36-31(2), 35-30(3) en 34-30(4).

2.33-28(1) 26-21 en zwart heeft een positioneel verloren stand

2.36-31(2) 21-26

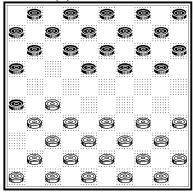

diagram 99

Hoe moet wit nu verder?

4.41-36? 26x28 3.32-28? 19-24 4.33x22 etc. komt niet goed voor wit

wit raakt achter

3.33-28 19-24

4.41-36? 24-29 etc.

4.39-33? 18-22 etc.

4.34-30? 11-17 (x23, x29, x28 etc.)

2.35-30(3) 11-17

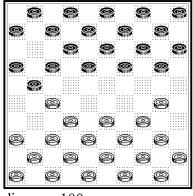

diagram 100

Wit komt hoe dan ook in de problemen.

3.30-24 19x30 etc. en wit komt op achterstand

3.36-31 17-22

4.31x11 22x31 of 4.41x21 6x26

5.37x26 16x36

6.46x26 7x36 en zwart heeft een voorsprong

3.30-25 15x35

4.45x25 6-11 (niet meteen 4. 20-24

5.34-30 20-24 5.25x23 19x26

6.25x23 19x26 6.37-31 26x28

(5.36-31, 40-35, 7.33x31 met 50-45 maakt niets uit) evenwicht)

20

2.34-30(4) 11-17

Net als in de vorige variant komt na 3.36-31 17-22 etc.

Na 3.30-25 6-11 (en niet meteen 20-24, zie de vorige variant)

En wit komt hoe dan ook achter

Na 3.30-24 19x30 etc. raakt wit ook achter.

Na 3.33-28 20-24 komt het voor wit ook niet goed.

En hoe redt wit zich uit de benarde positie die ontstaat na 3.39-34 20-24

4.43-39 15-20

Opening 21 1.33-28

Een ongebruikelijke, en naar mijn inzicht verkeerde, zet om de partij mee te beginnen. Zwart zal antwoorden met

1. 17-21 en veel zetten van wit zijn nu niet goed.

```
2.28-23? 18x29
3.34x23 19x28
4.32x23 13x33
5.38x29 12-17 en x
```

5.38x29 12-17 en wit staat beduidend minder

```
2.34-29? 12-17 (met de dreiging 18-22)
3.39-33 19x39
4.43x34 20-25 en ook nu is de stand van wit niet goed
2.34-30? 21-26
```

3.28-23 19x28 4.32x23 18x29

5.30x28 12-17 en zwart staat beter

2.35-30? 12-17 en de dreiging 18-22 is niet goed te pareren

De beste voortzetting voor wit is derhalve

2.39-33 12-17

3.31-26 (de beste)

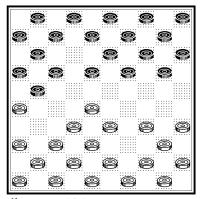

diagram 101

```
7-12 (met de dreiging 21-27)
3. . . . . .
         21-27 of 4.35-30 20-24
4.34-30
                                        of
                                             4.34-29 19x39
5.32x21
        16x29
                     5.30-25 (verplicht)
                                             5.43x34 20-25
6.30x28
                     5. .....
                            15x35
                    6.45x23 18x27
                    7.26x28
                             1-7
```

En in alle gevallen is de stand van wit minder.

Opening 22 de Reidsma opening I 1.32-27 18-23

Deze opening wordt toegeschreven aan **Taco Reidsma** van Parrega en is voor beide partijen goed speelbaar.

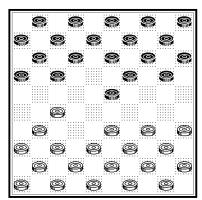

diagram 102

Er komen in eerste instantie voor wit nu slechts drie zetten in aanmerking, te weten

2.35-30(1), 34-30(2) en 31-26(3).

2.35-30(1) kan leiden tot de volgende zettenreeks

2. 20-25

3.31-26 14-20 (3.38-32 14-20 komt voor wit niet goed.)

4.27-21 16x27 4.37-31? 17x37 4.37-32? 17x28

5.26x28 23x32 5.41x32 16-21 5.47x27 20-24 5.38x29

6.33x31 6.26x17 12x41 6.34x14 25x21 wit staat verkeerd

en er is min 7.46x37 23-29 verliest ook of meer evenwicht 8.34x12 2x22

9.32x12 15x41

2.34-30(2) 23-28 lijkt voor zwart beter dan 2. 13-18 3.27x29 19-24 3.33x22 17x26 4.30x19 14x32 4.30-25 12-17 5.38x27 (of 31x33) en zwart staat niet minder 5.39-34 20-24 6.25x23 19x28

7.38x18 17x19 en wit staat niet minder.

2.31-26(3) 17-21 (verplicht) 2. 12-18 3.26x17 11x31 (verplicht) 3.27-21 16x27 4.37x26(verplicht) 4.26x28 23x32

4. 12-18 5.33x31 en wit staat heel goed

5.41-37 16-21 6.26x17 18x16

of

5.33-28 23x32 6.38x27 18-22 etc.

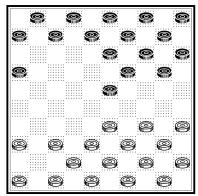

diagram 103

Wit kan nu uit meerdere zetten kiezen, waarvan 37-31 of 36-31 de beste lijken.

en steeds staat zwart prima.

7.34-30 23-28

8.33x22 19-23 (8.38x18 19x17) 8. 19-24

9.22x24 14x25 9.30x19 14x21

(zie vorige diagram)

7.35-30 23-28

8.33x22 19-24 (of 38x18 19x17)

9.30x19 14x21

en zwart staat niet minder

7.36-31 23-28

8.33x22 16-21 (38x18 19x17 is voor wit minder goed)

9.31x11 6x28

10.38x18 19x17 evenwicht

7.37-32 23-29

8.33x24 20x29

9.34x23 19x37

10.42x31 16-21

11.31x11 zwart iets beter

7.37-31 23-28

8.33x22 16-21 (38x18 19x17 is voor wit ook hier minder goed.)

9.31x11 6x28

10.38x18 19x17

Opening 23 de Koopmans opening

1.32-27 19-24 2.33-28 20-25

Deze opening werd voor het eerst gespeeld door Meinte Koopmans uit Minnertsga.

Hij speelde deze opening al in de twintiger jaren.

De tweede zet van zwart is min of meer verplicht, want

na 2. 17-21

3.31-26 21x23

4.26-21 16x27

5.37x30 staat schijf 23 voor zwart verkeerd. (5.20-25? 6.30-24 en wit altijd voor.)

na 2. 13-19

3.27-21 16x29

4.34x25 staat wit beter en

na 2. 18-22

3.12x32 38x27

4.17-21 42-38

5.21x32 38x27

6.11-17 31-26 lijkt wit ook beter te staan.

Wit moet nu verplicht afruilen

3.27-21 16x29

4.39x30 waarna zwart een betere positie lijkt te hebben.

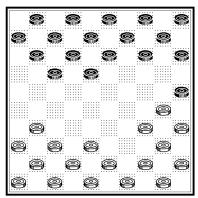

diagram 104

Nu heeft zwart een aantal keuzes: 4.14-20(1), 17-21(2), 11-16(3), 14-19(4) en 13-19(5).

4. 14-20(1)

5.38-32 20-24 of 5.38-33! 13-19

6.30x19 18x20 6.31-26 17-21 7.32-27 met evenwicht 7.26x17 18x16

en zwart staat beter

5. 20-24 is niet goed, want na

6.30x19 9x38

7.37x39 staat wit beter.

9.30x19 13x24 dus 6.33-28 18x38 7.43x32 9-13 10.34x14 20x9 8.32-27 19-24 met evenwicht In plaats van 7. ...9-13 kan zwart ook kiezen voor 7. .10-14 en 5-10. Wit wordt vastgezet in de korte hoek. 4. 17-21(2)

5.30-24 25x23 of 5.38-32 14-20

6.31-27 21x32 6.30-24 20x29

7.37x17 12x21 7.34x23 13x33 dus 7. 18x29 evenwicht 8.32x34 en wit iets beter 8.32-28 29x27

9.37x26 en wit staat niet minder

4. 11-16(3)

5.38-32 14-19

6.32-27 19-24

7.30x19 20x18

8.27-22 17x28

9.34-30 25x34

10.40x27 en wit komt goed uit de opening

4. 14-19(4)

5.38-32 * 17-21?

6.31-26 9-14 (of 11-16)

7.26x17 7x38

8.43x32 en wit staat beter

dus

5. 19-24

6.30x19 18x20

7.32-27 met evenwicht of

11-16 5.

6.32-27(zie diagram)

Veel zetten van wit zijn niet goed, zoals

5.31-26 (zwart kan gunstig overdwars afruilen)

5.31-27 (of 32-27 of 43-39) 19-24

en zwart staat iets beter

5.38-33 18-22

6.31-26? 22-27 etc.

6.39-33

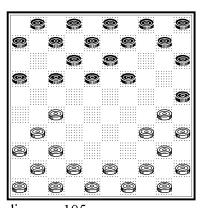

diagram 105

6. 19-24 of 6. 7.30x19 20x18 7.31-26 en wit staat niet minder.

* Hier is ook mogelijk 5.38-33 9-14 9.30x19 13x24 6.33-28 18x38 10.34x14 20x9 7.43x32 14-20 met evenwicht 8.32-27 19-24

```
Ook is nog mogelijk (zie diagram 105 na 6.32-27)
6. .....
          6-11
7.31-26
           1-6
8.43-39
          10-14
9.39-33
          17-21 (om de afruil door 33-29 te voorkomen)
10.26x17 12x32
                                           of 10. ..... 11x31 14.34x43 25x34
11.33x31 met min of meer evenwicht
                                              11.37x26 16-21
                                                                15.44x24 14x34
                                              12.26x17 18x16 16.35x33
                                              13.33-29 19x39
                                                                 en de schijf op veld 33
                                                                  staat voor wit niet goed,
                                                                 toch lijkt mij dit speelbaar.
Een voortzetting die voor zwart ook kan is
         13-19(5) Staat wit toe dat zwart op de volgende zet overdwars afruilt, dan is de
                  stand voor zwart iets gunstiger dan in de varianten 4. ....14-20(1) en
                  4. ....14-19(4). Bij deze twee varianten staat er na de afruil nog een
                  zwarte schijf op veld 13. Bij deze variant staat er dan nog een schijf op
                  veld 14, een wezenlijk verschil.
                  Wit zal de bedoelde afruil willen voorkomen door
5.38-33 19-24?
                   (wit slaat gunstig 30x19 en daarna 37x39), dus
5. . . . . .
         14-20
           en deze stand kwam bij variant 4. ....14-20(1) al aan de orde.
6.33-28
5.38-32 19-24
6.30x19 20x18
7.32-27 11-16
                   Zo blijkt deze opening dus goed speelbaar te zijn.
```

```
Opening 24 1.31-26 20-25 2.37-31 14-20 3.32-27 17x37 4.41x32 11-17 5.33-28
```

Vaak wordt gekozen voor 5.47-41, de **rún opening**, maar deze zet is ook mogelijk, evenals een aantal andere, die in de volgende openingen aan bod komen.

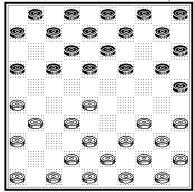

diagram 106

De bedoeling van wit is om middels 31-27 naar achteren af te ruilen.

Het 'wylde hout' op veld 28 kan dan later altijd worden afgeruild.

Bijvoorbeeld

Dijvooro	Joia			
5	19-24			
6.34x14	10x19			
7.31-27	17x37			
8.32x41	4-10			In plaats van 84-10, kan ook
9.28-23	18x29 C	of 9	19x28	8 25-30
10.26-21	16x27	10.26-21	16x27	9.35x24 20x27
11.35-30	25x34	11.35-30	25x34	10.26x28
12.39x26		12.44x24	20x29	
		13.39x37	15-20	
		14.38x18	12x23	

Zwart wil hier een stokje voor steken en speelt

5. 18-22

Niet goed voor wit is

6.32-27 (17x37 en later is wit verplicht tot 31x33 om 19-24)

6.34-30 (22x33 etc.)

6.38-33 (22-27 etc.)

6.46-41 en 47-41 leiden tot voor wit mindere standen.

Na

6.39-33 6-11

7.26x6 19-23

8.28x19 9x29

9.34x21 17x37

10.6x17 12x21

11.47x16 ontstaat een stand, waarmee beide spelers uit de voeten kunnen.

Opening 26. 1.31-26 20-25 2.37-31 14-20 3.32-27 17x37 4.41x32 11-17 5.46-41

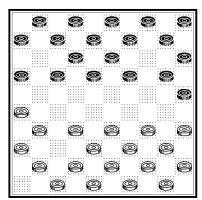

diagram 111

Zwart zal antwoorden met 5.18-22, waarna 6.41-37 niet goed is, om 6-11, 20-24 etc. Beter kan wit kiezen voor 6.33-28 22x33

7.43x14 10x19

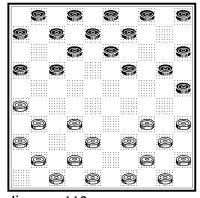

diagram 112

Niet goed is 8.41-37 (om 16-21, 20-24 etc.), maar 8.49-43 Nu heeft zwart de keuze uit 8...... 17-21(1), 4-10(2), 7-11(3) of 19-24(4).

```
8. ....
         17-21(1)
9.26x17 12x21 (9.31x11?, later 20-24 etc.)
                                                 9. .....
                                                            7x27
                                                                    13.34x12
                                                                              8x26
                                            of
10.31x11 1x21
                                                  10.32x21 16x27
                                                                    14.35-30
                                                                              25x34
11.41-37 en later 36-31, met evenwicht
                                                  11.31x22 12x31
                                                                    15.39x8
                                                                               3x12
                                                  12.38x27 19-24
                                                                    zwart iets beter
11. .....
          5-10
12.37-31 21x41
13.34-30 25x34
14.44x24 20x49
15.43-39 41x34
16.35x33 49x35
              dit is theorie van J.D.Tolsma.
                                                                                 26-1
17.45x1
```

```
8. ..... 4-10(2) 8. ..... 7-11(3)

9.41-37 7-11 9.34-30 25x34

10.34-30 25x34 10.39x10 5x14

11.35x33 17-21

12.26x17 12x41 en in beide gevallen lijkt wit het moeilijk te krijgen.

13.37x46
```

8. **19-24** (4), een variant van **Dirk H. de Vries**.

9.34x14 4x24

10.39-33 is nu verplicht, om de dreiging 10. ...24-30 te keren.

Na bijvoorbeeld 10.39-34? Volgt

10. 6-11

11.26x6 13-18 (De elfde en twaalfde zet van zwart kunnen ook omgekeerd worden.)

12.34x14 15x3

13.35x24 18-23

14.24x22 17x39

15.6x17 12x21 en wit raakt achter.

Opening 30 de Ter Feer opening 1.34-30 17-21 2.30-24

Deze opening is al heel lang bekend. Al in de negentiende eeuw werd er zo gespeeld, voor het eerst door **Petrus ter Feer**, afkomstig van Heeg. Daarom is de naam Heegemer opening ook wel gebruikt. Het is echter de vraag of het verstandig is om zo te openen.

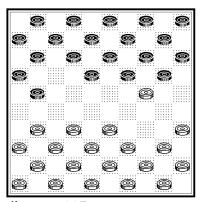

diagram 117

Zwart kan het beste antwoorden met

2. 14x34

3.39x30 21-27 (20-25 is niet goed)

4.31x22 18x27

5.37x17 12x21 en de stand lijkt voor wit moeilijk.

2. 19x30, kan niet om 3.35x24 etc.

2. 20x29 is minder goed, want na

3.33x24 14x34 of 3..... 19x30 4.39x30 4.35x24 14x34

5.39x30 staat wit beslist niet minder.

Opening 32 1.34-30 17-21 2.30-25 21-26

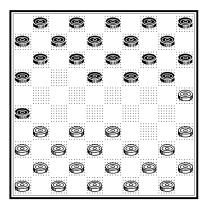

diagram 119

Deze opening lijkt voor wit speelbaar, want na

3.33-29 18-23

4.29x18 19x17

5.39-34 17-21 (de beste)

6.34-30 12-17

7.30-24 20x29

8.31-27 26x28

9.32x34 is er evenwicht

3.39-34? 20-24

4.25x23 19x30 etc.

3.40-34 20-24

4.25x23 18x40

5.45x34 (of 50x30)

5. 12-17 en zwart staat beter.

Opening 33 de Bakker opening II

1.31-26 20-25

2.37-31 14-20

3.34-30 25x34

Deze opening dankt zijn naam aan Willem F.Bakker.

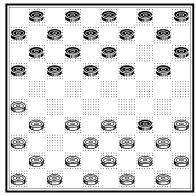

diagram 120

4.44x24 is de beste voortzetting voor wit

4. 19x30

5.35x24 20x29

6.33x24 17-21 of 6. 18-23

7.26x19 9x20 7.24x22 17x37

evenwicht 8.41x32 en zwart staat duidelijk beter.

4.40x29 is niet goed, want na 4.20-25 raakt wit in de problemen.

4.39x30 20-25

5.44-39 25x34

6.40x29 10-14

7.29-24 14x34

8.39x30 19-24

9.30x19 18x20 en wit staat minder.

Opening 34 de Reidsma opening III 1.31-26 18-23

De naamgever van deze opening is **Taco Reidsma**.

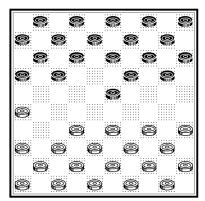

diagram 121

- 2.32-28 23x32
- 3.33x31 en de opening is voorbij, de 'theorie is er uit'.
- 2.37-31 23-29
- 3.34x23 19x37 (of eerst 33x24 en 20x29)
- 4.41x32 en zwart kan de lange hoek van wit er uit slaan en staat niet minder.
- 2.32-27 17-21
- 3.26x17 11x31
- 4.37x26 12-18 en deze stand is in de **Reidsma opening I** (nr. 22) ook aan de orde geweest.
- 2.34-30 23-29
- 3.30x28 17-21
- 4.26x17 7x29
- 5.33x24 19x30
- 6.35x24 20x29
- 7.39x19 13x24 met evenwicht

Opening 35 1.31-26 20-25 2.37-31 17-21

Deze opening komt hoogst zelden op het dambord. Naar mijn idee terecht, omdat zwart er niet goed uitkomt.

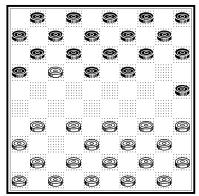

diagram 122

Steeds komt wit beter uit de opening.

```
11x22
4.31-26 (een aanval op schijf 22)
4. .....
         7-11
                                           11-17
5.41-37 14-20
                               of 5. .....
6.26-21 11x31 (verplicht)
                                  6.33-29 19-24 (de beste) 6. ....
                                                                      14-20?
7.37x26 en zwart staat slecht
                                  7.29x20 10x30
                                                             7.29-23 13x31
                                  8.35x24 25x23
                                                             8.36x7
                                  wit staat veel beter
                                                          na 6. .... 1-7 of 2-7
                                                         volgt 29-23 en later 34-30
                                                          na 6. .... 19-23
                                                         volgt 32-27 en later 29-24
```

Opening 36 1.31-26 20-25 2.37-31 19-24 3.34-30 25x34

Net als de vorige is deze opening ongebruikelijk, met name omdat wit goed uit de opening kan komen.

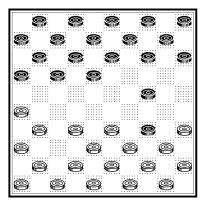

diagram 123

4.39x19? 18x20 en zwart staat beter, daarom

en steeds staat wit niet minder.

Opening 37 de Ennema opening 1.34-29

Met deze zet opende **W.Ennema** in de jaren dertig wel eens. In zijn damboek wordt deze opening ook genoemd. Deze opening pakt voor wit niet goed uit.

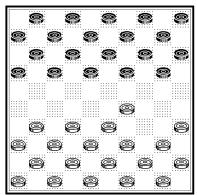

diagram 124

1. 20-25 2.40-34 (verplicht) 2. 14-20

3.35-30 20x40

4.44x35 10-14 lijkt voor wit niet speelbaar, evenals

4.50x30 19-24

5.30x19 18x20

3.31-26 19-24

4.34x14 10x19 en schijf 29 komt zwaar onder druk

3.32-28 19-24

4.34x14 10x19

5.37-32 5-10 en later 10-14 om schijf 29 aan te vallen